

Rapport og planer 2010-2011

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

RAPPORT OG PLANER 2010-2011

FORORD

Rapport og planer 2010-2011 fra Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo følger Kunnskapsdepartementets mal for rapportering fra sektoren. Rapporten, inkludert kapitlet om styrets vurdering av eget arbeid, ble lagt fram for og vedtatt av AHOs styre 25.2.2011.

Styrets arbeid i 2010 har vært preget av behovet for å bringe oversikt over AHOs økonomi og styrke AHOs økonomiforvaltning. Dette førte til at prioriteringene for 2011 som ble lagt fram i *Rapport og planer 2009-2010* er blitt noe endret. Styret vurderte også i dette dokumentet at "*den største risikofaktor ved AHO, og også den største utfordringen i det videre styrearbeidet, er økonomistyring og økonomiforvaltning.*" Men arbeidet fikk et annet omfang og konsekvenser som styret på dette tidspunktet ikke overskuet. Dette gjelder både omfanget av styrearbeidet (antall møter), oppfølgingen av en egen Tiltakspakke for økonomiforvaltningen ved AHO, og organisasjonsendringer.

Regnskap 2010 viser at dette arbeidet har gitt resultater i den forstand at AHO nå har god oversikt over sin økonomi, at negativ saldo fra 2008 og 2009 er snudd til et positivt resultat for 2010, og regnskapskvaliteten er hevet. Generelt sett mener styret at økonomiforvaltningen ved AHO i løpet av 2010 er utviklet betydelig, og nå fungerer tilfredsstillende. Det er likevel behov for en Tiltakspakke for økonomiforvaltningen Fase 2, og dette arbeidet videreføres i 2011.

Styret vurderer at AHO har en god faglig utvikling, og at rapporten for 2010 dokumenterer tilfredsstillende utvikling i faglige resultater. Undervisningen er på et meget høyt nivå, og det foretas spisse og veloverveide satsinger innen FoU. Skolen er involvert i SAK-samarbeid både som institusjonssamarbeid, samarbeid om forvaltningsoppgaver og konkrete faglige samarbeid. Internasjonalt står AHO som institusjon fortsatt sterkt. Aktiviteten i internasjonalt samarbeid er høy, men det er behov for å koordinere og fokusere aktiviteten bedre.

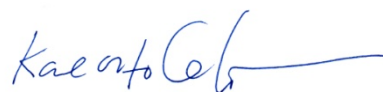
AHO er i ferd med å gjøre endringer i intern organisering og det er en viss utskifting av ledere. Styret mener at en her er i en god prosess, og at institusjonen klarer å tilpasse seg de utfordringer en står overfor.

Styret legger til grunn at det er iverksatt tilstrekkelige tiltak for å redusere de viktigste risikofaktorene for å nå oppsatte mål, og at en har et godt utgangspunkt for videre utvikling etter nylig vedtatt strategisk plan, *Strategi 2020*.

Oslo, 1.3.2011

Ågot Valle
styreleder

Karl Otto Ellefsen
rektor

INNHOOLD

Rapport og planer 2010-2011 Forord.....	1
1 Innledning – Styrets vurdering av eget arbeid	5
Styrets sammensetning	5
Styrets arbeid.....	5
Styret som kollegialt organ	6
2 Resultatrapportering for 2010	15
Sektormål 1: Utdanning.....	15
Virksomhetsmål 1.1	16
Virksomhetsmål 1.2	21
Virksomhetsmål 1.3	26
Sektormål 2: Forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.....	30
Virksomhetsmål 2.1	31
Virksomhetsmål 2.3	35
Sektormål 3: Formidling og samfunnsoppdrag	40
Virksomhetsmål 3.1	40
Virksomhetsmål 3.2	47
Sektormål 4: Forvaltning.....	50
Virksomhetsmål 4.1	50
Virksomhetsmål 4.2	53
Virksomhetsmål 4.3	56
Virksomhetsmål 4.4	60
3 Planer for 2011	65
3.1 Plan for virksomheten i 2011.....	65
Sektormål 1: Utdanning.....	65
Virksomhetsmål 1.1	66
Virksomhetsmål 1.2	69
Virksomhetsmål 1.3	72
Sektormål 2: Forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.....	74

Virksomhetsmål 2.1	74
Virksomhetsmål 2.3	76
Sektormål 3: Formidling og samfunnsoppdrag	79
Virksomhetsmål 3.1	80
Virksomhetsmål 3.2	82
Sektormål 4: Forvaltning.....	85
Virksomhetsmål 4.1	85
Virksomhetsmål 4.2	87
Virksomhetsmål 4.3	89
Virksomhetsmål 4.4	93
3.2 Disponering av tildelte midler for 2011	94
Vedlegg 1: INSTITUSJONENS SYSTEM FOR RISIKOSTYRING	97
Vedlegg 2: Svar til KD om økning av studieplasser.....	99

1 INNLEDNING – STYRETS VURDERING AV EGET ARBEID

STYRETS SAMMENSETNING

AHO gjennomfører nå sin tredje styreperiode med ekstern styreleder oppnevnt av departementet og enhetlig faglig/administrativ ledelse med ansatt rektor. Spesielt vil styret framheve at styrets kontrollfunksjon er langt tydeligere ved en slik ordning. De eksterne styremedlemmene representerer supplerende erfaring og kompetanse til de interne representantene og studentrepresentantene.

AHOs styre har i 2010 bestått av:

Styreleder Ågot Valle
Direktør Hilde Angelfoss
Seniorforsker Per Arild Garnåsjordet
Rektor Peter Krarup Kjær
Professor Mari Hvattum
Førsteamanuensis Steinar Killi
Førsteamanuensis Nina Bjørnstad (fram til 31.8.2011)
Stipendiat Carl Mattias Ekman (fram til 9.2.2011)
Rådgiver Solveig Rødland

Stud. ark. Sara Maria Hagerup Billing
Stud. ark. Jørn Are Vigestad Berge

Skolens rektor er Karl Otto Ellefsen som fra 1.1.2010 fungerer i sin tredje periode og den andre perioden som tilsatt rektor.

Styrets arbeid

Saker lagt fram for styret og styrebehandlet i 2010

Styrearbeidet i 2010 har i stor grad vært preget av arbeid med økonomispørsmål. Dette nært fulgt opp av styreleder som har arbeidet sammen med rektor og vært informert om alle sider av økonomiarbeidet. Økonomiprosessen har også ført til et større antall styremøter enn vanlig (totalt 9 møter).

Følgende mer overordnede saker er styrebehandlet i 2010:

Økonomi:

- Rapport om økonomiforvaltningen ved AHO (april 2010)
- Tiltakspakke for økonomiforvaltningen
- Oppfølging av Tiltakspakken gjennom hele året
- Regnskap og tertialvurderinger av regnskap
- Nødvendige budsjettrevisjoner for å følge opp økonomiarbeidet
- Interne budsjettfordelingsprinsipper

Strategiske saker

- Utvikling av strategisk plan, *Strategi 2020*
- Utvikling av instituttstrategier
- Risikoanalyse
- Prioritering av strategiske forskningsmidler og tildeling av forskningsterminer
- Strategi for SAK-samarbeid
- SAK-samarbeid, NMH, KHiO og AHO
- SAK-samarbeid, UiT og AHO
- Halvårlige og årlige resultatvurderinger i forhold til virksomhetsplan
- Strategi for bruk av lokalene - utvidet leie/framleie

Kvalitetssystem

- Tiltak og revisjon av retningslinjer for å hindre misligheter
- Beredskapsplaner
- Revisjon av studiekvalitetssystem

Alle lederstillinger og alle tilsetninger i faglige/vitenskapelige stillinger ut over ett år avgjøres i styret.

STYRET SOM KOLLEGIALT ORGAN

AHOs styre gjennomfører årlig evaluering av sitt eget arbeid gjennom intern spørreundersøkelse og diskusjon i styret. I tillegg til ordinære styremøter arrangeres det årlig et styreseminar som både gir anledning til grundigere diskusjoner i utvalgte saker, fordypning i aktuelle tema og som ikke minst styrker de kollegiale forbindelsene.

Styreseminaret i 2010 var todelt. I den første delen var tema framtidig administrativ og faglig organisering ved AHO. Instituttledere og administrative ledere deltok i diskusjonen. Den andre delen (heldagsseminar) tok opp problemstillinger i styrearbeid med en konsulent utenfra som leder.

Normalt drøfter styret seg fram til enstemmige vedtak og protokolltilførsler skjer kun unntaksvis. Styret mener at det fungerer godt som kollegialt organ og at styrearbeidet preges av åpenhet. En mener at det ikke er alvorlige svakheter i styrets arbeid og at styrets ansvar blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Kortsiktige og langsiktige mål

Styret vurderer AHO som en vitenskapelig høyskole med tydelig profil, som arbeider innenfor avgrensede fagfelt, og som har etablert klare overordnede mål for egen virksomhet. Generelt sett er det styrets syn at denne styreperioden i svært mange spørsmål dreier seg om gjennomføring og ikke etablering av nye målformuleringer. I *Strategi 2020* formuleres dette slik: *"AHO har allerede etablerte institusjonelle og faglige strategier, som er tydelig formulert i den strategiske planen for 2006-2010 (revidert i 2008). Strategi 2020 bygger videre på skolens etablerte målformuleringer og strategier, og gir konkret innhold til de strategiske beslutningene."*

De kortsiktige målene for AHO er formulert i dette dokumentet under *Del 3 Planer for 2011*. Generelt sett dreier disse målene seg om styrking av ledelse, profesjonalisering av økonomiforvaltning, utvikling av tydelige faglige strategier for instituttene som gir bedre grunnlag for prioriteringer innenfor spekteret av faglig aktivitet ved AHO og styrking av arbeidet med internasjonalisering. *Strategi 2020* summerer opp disse hovedutfordringene for AHO:

- *Å opprettholde og styrke faglig kvalitet målt opp mot intensjoner om å være et internasjonalt sett fremragende lærested.*
- *Å utvikle forpliktende faglige internasjonale og nasjonale nettverkssamarbeid innenfor prioriterte felter.*
- *Å videreutvikle institusjonelle samarbeid som fører til bedre og mer bærekraftige administrative løsninger og gir bedre fundament for utvikling av faglig kvalitet.*

De langsiktige målene for institusjonen ble evaluert og revidert i forbindelse med utvikling av ny strategisk plan som styret har vedtatt. AHOs mål om å styrke sin stilling som fremragende, internasjonalt orientert og spesialisert universitet som prioriterer dybde framfor faglig bredde, er i denne planen konkretisert i forhold til ulike sektormål.

Strategi for målstyring - Styrets arbeid med strategisk planlegging

AHOs plan- og rapporteringsprosesser er beskrevet i et styringshjul, og det utarbeides halvårige planer for styrets arbeid. AHO baserte seg tidligere på fireårige strategiske planer, men har nå gått over til en lengre planleggingshorisont (2020) i det overordnede strategiske dokumentet. Planen suppleres med ulike strategiske dokumenter som styrebehandles. På den faglige siden er instituttstrategiene (2011-2014) her de viktigste. Disse vil bli supplert av revidert forskningsstrategi, og strategi for

samfunnskontakt og formidling. På administrativ side er *IKT-strategi* og *Strategi for framtidig bruk av lokaler* viktige dokumenter som styrebehandles. Den lange planleggingshorisonten for *Strategi 2020* fører til at årsplanene som styrevedtas og rapporteres i *Rapport og planer* får en viktigere strategisk betydning.

Styret vedtar (eller tar til etterretning) alle strategiske dokumenter og deltar også i utvikling av planene ved at de diskuteres i styret i løpet av prosessen. De enkelte instituttstrategiene er for eksempel diskutert to ganger tidligere i styret, før de legges fram for endelig vedtak.

AHO følger en strukturert prosess for planrevisjon og evaluering av større tiltak opp mot målsettinger i strategisk plan. Hovedfokus i prosessen for utvikling av strategisk plan høsten 2010 var forskningsstrategi og instituttvise strategier. Styret har i seinere år lagt økt vekt på årlige risikovurderinger som grunnlag for årsplaner. Styret blir forelagt halvårige virksomhetsrapporter som danner grunnlag for revisjoner av budsjetter og planer.

Styret blir holdt løpende orientert om daglig drift ved rektors rapport til hvert styremøte. Styreleder blir også orientert gjennom jevnlige møter med rektor. Styrets strategiske ansvar kommer fram i spørsmål knyttet til organisering, budsjettarbeidet, beslutninger om evalueringer, fastsetting av retningslinjer og rutiner osv. Halvårige virksomhetsrapporter og budsjettrevisjoner er viktige i styrets planarbeid og kontrollfunksjon.

Styret får en muntlig rapport fra etatsstyringsmøtet i det påfølgende styremøtet. Departementets notat etter møtet blir lagt fram for styret til drøfting.

Kvalitet i utdanning, forskning og formidling

Styret forstår at det generelt sett i sektoren foregår en diskusjon av forholdt mellom antall studenter og kvalitet på undervisning. AHO ha de senere årene økt i størrelse. Styret har gjennom opptaksstrategien satt en ramme om et totalantall studenter på ca. 750. Styret ser lite som tyder på at dette har ført til redusert kvalitet på undervisningen ved AHO. Snarere synes det som om at studierevisjoner – som arbeidet for å styrke grunnundervisningen – har ført til styrket studiekvalitet.

Derimot tar styret tilbakemeldingen fra NOKUT-evalueringen om viktigheten av å ha fokus på internasjonalisering alvorlig. En rekke av fagmiljøene ved AHO har en meget god internasjonal kontaktflate og fungerer som internasjonalt sett ledende miljøer, men dette gjelder ikke alle fagmiljøer ved skolen. En institusjon med mål om "excellence" må i større grad enn det AHO i dag gjør, systematisere sitt internasjonale arbeid og utsette fagmiljøene for internasjonal kvalitetsvurdering og vurdering opp mot kvalitet på andre sammenlignbare internasjonale læresteder.

Spesielt om arbeidet for styrking av AHOs økonomi og økonomiforvaltning.

Etter etatsstyringsmøtet våren 2010 ga Kunnskapsdepartementet følgende tilbakemeldinger knyttet til økonomi- og økonomiforvaltning:

"Kunnskapsdepartementet har merket seg at styret tar grep for å skaffe seg oversikt over den reelle økonomiske stillingen og gjennomføre de tiltak som er nødvendige for å rette opp situasjonen. Departementet understreker at det er viktig for høgsolen å etablere et tilfredsstillende økonomisk handlingsrom slik at institusjonen fokuserer på faglig utvikling og arbeidet med ny strategisk plan."

Departementet *"ber om at styret utarbeider en handlingsplan for å styrke økonomiforvaltningen og de grunnleggende rengjøringstekniske rutinene. AHO må gjøre rede for hvordan de planlagte utvidelser og utredningstiltak skal finansieres og gjennomføres. Departementet forventer at man på institusjonsnivå forbedrer relasjonen mellom styre og økonomiadministrasjon."*

Tiltakspakken for økonomiforvaltning for AHO som ble utviklet våren 2010 fungerte som styringsdokument for arbeidet med økonomi gjennom hele 2010. Siden oppgavene var svært omfattende ble også økonomiarbeidet prioritert foran andre planer lagt fram i *Rapport og planer 2009-2010*.

Arbeidet har fulgt disse trinnene – som alle er rapportert til og diskutert i AHOs styre:

- Evaluering av AHOs økonomiforvaltning (PwC)
- Foreløpige planer for Tiltakspakke økonomi
- Utlysning av konsulentoppdrag og valg av konsulent (PwC)
- Styrevedtak om endelig tiltakspakke
- Budsjettrevisjon
- Prinsipper for rapportering og budsjettoppfølging
- Tiltak for omorganisering
- Grundig gjennomgang av AHOs økonomi
- Gjennomgang av AHOs prosjektøkonomi med utvikling av retningslinjer for oppfølging
- Gjennomgang og presisering av regnskapsrutinere og internkontroll
- 2. tertial, rapport og budsjettoppfølging
- Utvikling av Tiltakspakke fase 2

Det har vist seg at revisjon av budsjett 2010 (juni) og styrket oppfølging av budsjett/regnskap førte til et positivt økonomisk resultat for 2010. Styrets oppfatning er at kvaliteten i økonomiarbeidet gjennom 2010 er styrket betraktelig ved AHO.

Oppfølging av revisjonsmerknader

Styret blir orientert om all korrespondanse med Riksrevisjonen og hvordan dette følges opp administrativt i risikoanalyser og virksomhetsplaner, og gir sine eventuelle merknader til dette.

Revisjonsmerknadene for 2009 var vesentlige og førte til at AHO ble rapportert inn i Dokument 1 til Stortinget. Revisjonsmerknadene danner et viktig utgangspunkt for det omfattende arbeidet med forbedring av AHOs økonomi og økonomiforvaltning som AHO har gjennomført i 2010.

Tilbakemeldingene fra Riksrevisjonen høsten 2010 tok for seg to forhold, oppfølging av AHOs praksis, oppfølging av generelt regelverk og egne retningslinjer i forbindelse med anskaffelser. Sammen med AHOs svarbrev til Riksrevisjonen er begge disse merknadsbrevene behandlet som egen sak i AHOs styre. Styrets oppfatninger av situasjonen i 2010 har vært at styrets kontroll- og strategiske rolle i forbindelse med revisjonsmerknader for tiden er godt ivaretatt.

Spesielt om styrets arbeid med organisasjonsendring

AHO har høsten 2010 gjennomført et omfattende arbeid med administrativ omorganisering. Som del av Tiltakspakke økonomi vedtok AHO å ansette økonomidirektør som rapporterer direkte til rektor og styret. Økonomidirektøren tiltrådte i januar 2011.

AHO hadde tidligere en administrasjon med det administrative ansvar delt mellom direktør forvaltning og fagdirektør. En bakgrunn for diskusjonen er også at fagdirektør sluttet ved AHO sommeren 2010 og at direktør forvaltning avslutter sitt arbeid som direktør ved AHO sommeren 2011 og går av med pensjon ved årsskiftet 2011/2012.

Styret er av den oppfatning at enhetlig ledelse er en god organisasjonsform for AHO. En har nå valgt en noe flatere administrativ organisasjonsstruktur under rektor gjennom å utvikle en stabsfunksjon med rektor, økonomidirektør, en ny direktør for organisasjon og med nødvendige støttefunksjoner. Egne rutiner utvikles for fordeling av ansvar og myndighet innenfor staben. Direktør organisasjon lyses ut i mars 2011.

I tilbakemeldingen fra etatsstyringsmøtet heter det også:

"AHO har en omfattende organisatorisk struktur, med fire undervisningsinstitutter, fire forskningssentre og flere faggrupper. Departementet merker seg at institusjonen varsler en gjennomgang av organisatorisk oppbygging i forlengelse av gjennomgangen av økonomiforvaltningen."

Styrets oppfatning er at AHO har en relativ enkel organisasjonsstruktur på faglig side. Instituttene er grunneheter. Ansvar for all undervisning, formidling og FoU-arbeid som skjer på instituttene hører inn under instituttlederne som rapporterer direkte til rektor. Forskningssentrene er redskaper for å organisere og profilere FoU-arbeid innenfor instituttene. Faggruppene er uformelle enheter innenfor instituttene sin driver undervisning innenfor spesifikke fagfelt. Etter styrets oppfatning stiller denne faglige organiseringen meget store krav til kvalitet på instituttledelse. For øvrig er organiseringen ubyråkratisk og ukomplisert.

Resultater av SAK-utredninger kan derimot føre til at det blir nødvendig å revurdere den faglige organiseringen ved AHO.

Oppfølging av etatsstyringsmøtet 2010

Kunnskapsdepartementet ga skriftlig tilbakemelding fra etatsstyringsmøtet 5.5.2010. Styret har fått seg forelagt en egen rapport om planer for oppfølging. Styret har redegjort for arbeidet med økonomiforvaltning, organisasjon og faglig kvalitet. Andre punkter referert fra etatsstyringsmøtet som er fulgt opp spesielt:

- Konsekvenser av endrete opptaksregler. Redegjort for i dette dokument under *Del 2 Resultatrapportering for 2010*. Konsekvensene er relativt små og har betydning bare for ca. 20 % av opptaket som gjøres til første år ved AHO. AHO vil vurdere vektingen av karakterer.
- Gjennomføringstid doktorgradsstudiet. Som antatt viser det seg at en hovedgrunn til lang gjennomføringstid ved AHO målt opp mot sammenlignbare institusjoner er måten kriteriene for rapportering er tolket på. AHO rapporterer for 2010 på en måte som er sammenlignbar med andre UH-institusjoner. Gjennomføringstid forsøkes redusert med bedre oppfølging og kvalitetssikring av opptak.
- Resultater av nye rutiner for evaluering og bruk av sensorer. Nye rutiner er tatt i bruk. Disse gir bedre kvalitetssikring, men har så langt ikke ført til diskusjoner om nivå på karaktersetting.
- Resultater av kandidatundersøkelsen som ble gjennomført høsten 2010 og omfattet alle som er uteksaminert med mastergrad fra AHO i perioden fra vår 2007 til og med vår 2010. Resultatene er overraskende like svarene fra undersøkelsen som omfattet perioden 2000 til 2005. Resultatene er rapportert og gir grunnlag for tiltak som det er redegjort for i dette dokumentet under *Del 3 Planer for 2011*.
- Integrering av forskning og undervisning, arbeid med studentdeltagelse i forskning. Halvparten av AHOs studiekurs rapporteres som FoU-orienterte. I rapporteringsdelen konkretiseres hva dette i praksis innebærer.
- AHO rapporterer om arbeidet med stillingsstruktur på faglig side der en i noen grad benytter seg av midlertidige stillinger.
- Konkretisering av formidlingsstrategi. Omfanget av formidling fra AHO øker betydelig. Arbeidet er ikke konkretisert i en egen formidlingsstrategi.
- Kunnskapsdepartementet etterlyser *bedre rapportering om samarbeid med andre aktører*. AHO arbeider med en plan for Samfunnskontakt som ses i sammenheng med Formidlingsstrategier. Planen baseres i stor grad på instituttenes samfunnskontakt og formidlingsstrategier.

Risikostyring og risikovurderinger

AHO har etablert retningslinjer for risikostyring fastsatt av styret 12.2.2009. Risikovurderinger er nå del av AHOs årlige planleggingssyklus og integrert i rapportering til Kunnskapsdepartementet.

Det gjennomføres årlige risikovurderinger i forhold til alle virksomhetsmål. I risikomatrisen vurderes også sannsynlighet og relativ betydning av risikofaktor, og det presiseres tiltak for å redusere konsekvenser eller sannsynlighet. Risikoanalysene styrebehandles og resultatet danner viktige premisser for

virksomhetsplanene og aktuelle tiltaksplaner. På denne måten har styret mulighet til å fokusere på særskilte risikoområder og initiere analyser og særskilte tiltak.

Risikovurderingene fører til at styret i 2011 særlig vil følge opp videreføring av arbeidet med:

- Utvikling av økonomiforvaltningen gjennom ny tiltakspakke (Fase 2).
- Videre utvikling av retningslinjer og rutiner med vekt på internkontroll, internregnskap og internrapportering.
- Økning i oppdragsvirksomheten.
- Internasjonalisering og AHOs resultat kvalitet innenfor utdanning og forskning.
- SAK-samarbeid, kvalitet på utredninger, oppfølging og utvikling og gjennomføring av tiltak.

Strategier for samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK)

Styret har i 2010 hatt økt fokus på problemstillinger knyttet til samarbeid med andre institusjoner og langsiktige strategier for utvikling av institusjonen for å ivareta arkitektur- og designfagene i nasjonal sammenheng.

AHO og UiT har utredet samarbeid om felles mastergrad i landskapsarkitektur og etablering av grunnutdanning i landskapsarkitektur i Tromsø. Det forventes oppstart av felles studium i 2012.

NMH, KHiO og AHO utreder samarbeidsmuligheter finansiert av departementets SAK-midler. Det er her etablert styringsgruppe bestående av rektorer og direktører og det utredes samarbeidsmuligheter om administrative tjenester, felles profilering og faglig samarbeid innen designfeltet og scenekunst. Styret legger til grunn at de aktuelle institusjonene generelt sett har betydelige muligheter til å utnytte stordriftsfordeler gjennom samarbeid.

Rapportering om forvaltning av fullmakter

AHO har ikke eierinteresser i aksjeselskaper, men har besluttet å kjøpe aksjer i AR-lab AS i 2011. Styret legger til grunn at engasjement i dette selskapet er strategisk viktig for å delta i utvikling av teknologi innen planlegging og visualisering.

AHO har til enhver tid oversikt over hvem som har anvisnings- og attestasjonsfullmakt, og alle med budsjettansvar får et årlig tildelingsbrev som angir fullmaktsrammer.

Styret legger til grunn at AHO forvalter sine fullmakter på en forsvarlig måte.

HMS: dokumentasjon, mål og tiltak, vurdering av behov for ekstern bistand

Styret legger vekt på at helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (HMS) er i samsvar med gjeldende krav. Arbeidsmiljøutvalgets årlige rapport legges fram for styret. Det gjennomføres årlig vernerunde og individuelle arbeidshelseundersøkelser. Til dette arbeidet får en bistand fra godkjent bedriftshelsetjeneste som også bistår med risikoanalyser og vurderinger knyttet til det fysiske arbeidsmiljøet. En tar i 2011 sikte på å gjennomføre en grundig arbeidsmiljøundersøkelse og vurderer å trekke inn ekstern bistand i den forbindelse.

2 RESULTATRAPPORTERING FOR 2010

SEKTORMÅL 1: UTDANNING

De vitenskapelige høyskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingssamarbeid og erfaringskunnskap.

Generelt om AHOs oppfølging av sektormålet i 2010

I sin undervisning prioriterer AHO målet om at skolen skal styrke sin stilling som et fremragende, internasjonalt og spesialisert universitet som prioriterer dybde framfor faglig bredde. Denne politikken er i 2010 styrket innenfor undervisning ved at instituttene i større grad knytter studiekurs til sine faglige satsingsområder.

AHO har fortsatt svært høye søkertall og rekrutterer gode studenter med høy motivasjon. Tiltak er i 2009 og 2010 satt inn for å øke søkermassen til industridesign der søkertallene er lavere enn for arkitektur.

AHO er inne i en prosess som startet i 2009, der en legger hovedvekt på å kvalitetssikre grunnundervisningen i arkitektur og industridesign samt å ta tiltak for å styrke landskapsarkitektstudiet.

AHOs vurdering er at læringsmiljøet ved institusjonen er godt og dette understøttes av resultater fra studentevaluering. Alle administrative tjenester og verkstedtjenester får nå gode evalueringer fra studentene. AHO viderefører politikken med at alle heltidsstudenter skal ha fast studieplass og dette har gjort det nødvendig med investering i ombygging og inventar også i 2010. AHOs system for kvalitetssikring av utdanningen er annengangsevaluert av NOKUT i 2010. Sluttrapport fra sakkyndig komité med anbefaling om godkjenning er mottatt.

AHO har en internasjonal orientering og et bredt internasjonalt samarbeid både innenfor undervisning, FoU og formidling. Alle AHOs 3 ordinære mastere har engelsk som hovedspråk og er åpne for studenter som ikke behersker norsk i de siste 2 (2 ½) årene. Nivå på utveksling var i 2010 ca. 50 internasjonale studenter inn og 30 AHO-studenter til utveksling i utlandet.

Innenfor utdanning er det en utfordring for AHO å takle "voksesmerter" i den forstand at omfang av studietilbud og studenttall har vokst betydelig. Fokus for arbeidet med undervisningstilbudet også i 2010 har derfor vært å opprettholde tradisjonelle kvaliteter i AHOs studietilbud for på denne måten å sikre resultat-kvaliteter. Disse kvalitetene omfatter oppfølging av den enkelte student, mulighet for individuell spesialisering i løpet av studieløpet, en sterk og profesjonsrettet grunnutdanning og eksperimentelle og FoU-rettede mastertilbud.

Undervisning ved AHO henter ressurser fra et internasjonalt fagmiljø. Skolen har et stort antall internasjonale forelesere og gjestelærere og stor internasjonal søkning av utvekslingsstudenter.

AHOs hovedstrategi når det gjelder internasjonalisering er å opprettholde det store aktivitetsnivået, men samtidig kvalitetssikre antallet samarbeidsintensjoner og styrke tilknytningen til institusjoner der samarbeidet både omfatter undervisning og FoU.

VIRKSOMHETSMÅL 1.1

Vitenskapelige høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Resultatmål og oppnådde resultater

Tiltak for kvalitetssikring av studiene

DELMÅL FOR 2010:

Hovedfokus i 2010 rettes mot styrking av AHOs grunnutdanning: Organisasjon, ansvar, curriculum, kvalifikasjonskrav, læringsutbytte.

Resultatmål: revidert studieplan 2010 – 2011

Det er oppnevnt egne fagkoordinatorer både for grunnutdanningene i arkitektur og i industridesign. Studieplan 2010 – 2011 er revidert. Læringsutbytte er gjort tydelig også i planer for grunnkurs. Større grad av grunnleggende profesjonskunnskap er sikret i grunnkurs i regi av Institutt for arkitektur. Full gjennomarbeiding av studieplaner for grunnundervisningen gjenstår.

Gjennomføre relevante tillempinger i masterstudiene med referanse til faglige prioriteringer i strategiske planer for instituttene. Masterutdanningene skal i større grad tematisk knyttes til AHOs FoU-aktivitet. Dette skal styrke kunnskapsgrunnet for utdanningene og gi prosjektarbeidene en større grad av eksperimentell karakter. Mastergradsutdanningene skal både ha preg av forskningsbasert undervisning og undervisningsbasert forskning.

Resultatmål: 50 % av studiekurs i masterutdanningen skal drive utviklingsarbeid med tydelig og formalisert FoU-tilknytning.

Instituttene gjennomfører revisjon av sine masteropplegg og knytter undervisningsopplegg klarere til forskningsprioriteringer.

- Ved Institutt for design og Institutt for form, teori og historie er mer enn 50 % av studiekursene utviklingsarbeid med tydelig og formalisert FoU-tilknytning.
- Ved Institutt for arkitektur foretas en avveining mellom behov for profesjonsforberedende kurs og mer eksperimentelle kurs med FoU-tilknytning. Ca. 25 % av kursene vurderes som FoU-orienterte.
- Ved Institutt for urbanisme og landskap er først og fremst kursene i landskapsurbanisme FoU-orienterte.

Utdanningen i landskapsarkitektur skal styrkes og det skal bygges opp egen grunnutdanning i landskapsarkitektur.

Resultatmål: Masterstudiet i landskapsarkitektur ved AHO skal styrkes resurssmessig ved nye tilsetninger. Det skal planlegges med sikte på etablering av ny grunnutdanning i landskapsarkitektur ved UiT og felles mastergrad AHO/UiT fra 2011.

Nye tilsetninger i landskapsarkitektur skjer i 2011. Utredning om samarbeid om utvikling av fellesgrad i landskapsarkitektur (2012), etterutdannings samarbeid (2011) og forskningssamarbeid med UiT (2012) er igangsatt og legges fram for AHOs styre i juni 2011.

AHO har som mål å opprettholde den store søkningen til arkitektstudiet og styrke søkningen til studiet i industridesign og landskapsarkitektur.

Revisjon av opptaksprøver som fører til økning av antall primærsøkere som leverer hjemmeoppgave for vurdering før opptaksprøve.

Resultatmål: fordobling av antall kandidater som leverer hjemmeoppgave.

Søkningen til studiet har gått noe opp fra 2009, men har stort sett holdt seg på samme nivå siden 2007. Søkningen til arkitektstudiet er betydelig høyere enn søkningen til studiet i industridesign. AHO har foreløpig ikke oppnådd vesentlig større søkning til industridesign som resultat av sterkere profilering og markedsføring.

Det er noe for tidlig å gi tilbakemelding om konsekvenser av å innføre karakter fra videregående skole som opptakskriterium sammen med resultater av opptaksprøve. Ved opptaket i 2009 og 2010 hadde innføring av karakterer som ett av kriteriene betydning for opptak av i størrelsesorden 20 % av studentene. Undervisningsutvalget har på grunnlag av dette besluttet å vurdere vektingen av konkurransepoeng og prøvepoeng på nytt før opptak 2011 gjennomføres.

AHO har utarbeidet rutiner for bedre faglig kvalitetssikring og godkjenning av opptaksprøvene.

- En har innført digital innlevering av hjemmeoppgavene, noe som gjør organiseringen og vurderingen av hjemmeoppgavene mindre ressurskrevende. Dette har ført til en vesentlig økning i antall kandidater som leverer hjemmeoppgave (fase 1).
- Denne innleveringsmåten garanterer ikke for at det er gjort et selvstendig arbeid og en har derfor valgt å invitere nær halvparten til å prøve seg på et selvstendig arbeid for å kvalifisere seg til opptak.
- Opptaksprøvene og hvordan de fungerer er evaluert av opptakskomiteen og undervisningsutvalget. Oppgavene vil bli korrigert i henhold til diskusjonen ved kommende opptaksrunde.

Søkningen om opptak til AHOs masterstudier på masternivå i 4. årskurs er sterkt økende. Søkningen av norske studenter som ønsker å avslutte studiene hjemme er stabil. Økningen dreier seg først og fremst om studenter fra andre norske utdanninger (industridesign) og i antall utenlandske studenter som søker seg til AHOs engelskspråklige masterutdanninger (arkitektur, industridesign og landskapsarkitektur).

Vurderingen av utenlandske studenter på bakgrunn av portfolio er krevende og AHO vurderer mulige kvalitetssikringsrutiner.

Arbeidet for kvalitetssikring av søkere ved lokale opptak er i 2010 styrket gjennom skjerpede språkkrav og forbedring av rutinene for det faglig-administrative samarbeidet internt i Opptaks- og godkjeningsutvalget (OGU) og mellom Studieadministrasjonen og OGU. Det er også gjort grep for å avklare problemstillinger knyttet til faglig integrering av internasjonale (og norske med ekstern bachelorgrad) studenter gjennom semesterevalueringene.

Etablering av direkte kontakt med enkelte videregående skoler ("farmerskoler") som AHO pleier kontakt med.

Resultatmål: formalisert samarbeid med Elvebakken videregående skole, Oslo og Valler videregående skole, Bærum, fra vår 2010.

Sammenlignet med andre utdanninger i industridesign og produktdesign er søkingen til AHO meget høy. For å styrke søkingen og bringe antall søkere nærmere nivået på søkingen til arkitektur gjennomføres tiltak. Planlagte profilerings- og markedsføringstiltak er gjennomført i 2010 og styrkes i 2011.

Antall studieplasser, vekstkapasitet. Midler knyttet til studieplasser bevilget i RNB

I rapport 2009 svarte AHO på spørsmålet om vekstkapasitet på denne måten:

"Departementet ba om opplysninger om potensiell vekstkapasitet i 2010 og 2011 innenfor dagens rammer og infrastruktur. AHO viste i denne forbindelse til forslag til satsingsforslag utenfor rammen 2011, der en belegger behov for større studiokapasitet som følge av økning i opptakstall fram til 2010. AHO arbeider med planer om å overta Sydfløyen av Maridalsveien 29, men dette forutsetter renovering av bygningen (Statsbygg) og økt basisbevilgning til dekning av husleiekostnader.

Dersom det ikke investeres i Sydfløyen, kan AHO ikke øke studenttallet ut over de beslutninger om økninger som allerede er tatt.

Dersom Kunnskapsdepartementet åpner for økt basisbevilgning til husleie kan AHO (Statsbygg) investere i Sydfløyen og ta opptakstallene opp til revisjon.

Diskusjoner knyttet til SAK (landskapsarkitektur, interiørarkitektur, design) kan føre til at AHO må legge til rette for å øke sine opptakstall."

I 2009 ble det opprettet 25 nye studieplasser som resultat av tilleggsbevilgning. Disse ble videreført i 2010. Opptaket samsvarer med tildelingsbrevet og er det samme som i 2009.

Følgende opptak ble gjennomført i 2010:

1. år arkitektur	60 studenter (inkludert "etterfylling")
2. år arkitektur	3 studenter (flyttet opp på grunn av kvalifikasjoner)
1. år industridesign	27 studenter (Inkludert "etterfylling")
MA arkitektur	20 studenter
MA industridesign	17 studenter
MA landskapsarkitektur	13 studenter
SUM	140 studenter

Opptaket er i samsvar med styrevedtatte opptaksrammer, bortsett fra innenfor landskapsarkitektur.

Søkningen innen master landskapsarkitektur var relativt høy, svært internasjonal, og dels av en slik karakter at det var vanskelig å vurdere formell og reell kompetanse på søkerne. Dette førte til redusert opptak og at plassene ble fordelt mellom master arkitektur og master industridesign.

Opptakskomiteen foretok en forenkling av poengberegningen på opptaksprøvene i 2010. Dette, samt et større frafall etter opptak, gjorde at kvoten for industridesign (30) ikke ble helt fylt opp. I 2011 går man tilbake til samme poengberegning som tidligere år.

Rapportering under virksomhetsmål 1.1:

Styringsparameter	Resultat	Resultat				Ambisjonsnivå
		2007	2008	2009	2010	2010 / 2011
Antall primærsøkere per studieplass	ARK	12,9	14,56	9,8 1)	11,17	11,0 / 12
	IDE	5,56	4,84	4,8	4,57	5,5 / 6,5
Totalt 2010:				8,41	8,97	
Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner				2	2	3
Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte områder	ARK	38	42	64	60	64 / 80
	IDE	21	31	22	32	35 / 30
	LA	6	6	2	3	4 / 6
	SUM	65	79	88	95	103 / 116

1) Pga. økt opptakstall fra 50 til 65 ble primærsøkertallet per studieplass relativt lavere enn tidligere år.

Søknad til masternivå, 2007-10

	2007	2008	2009	2010
MA ARK	67	66	121	182
MA IDE	30	33	45	68
MA LAND	16	20	29	55

Opptak til masternivå, 2007-10

	2007	2008	2009	2010
MA ARK	3	14	17	20*
MA IDE	9	15	19	17
MA LAND	5	9	15	13

*) inklusiv to studenter fra Makerere University på kvoteprogrammet

Totalt opptak gjennom Samordna opptak (opptak til 1. og 2. år)

	Sum opptak	Kvinner	Opptak 2. år	Reservert plass 2011	Opptak 1. år
MA ARK	64	33	3	1	60
MA IDE	28	8	0	0	28

Søkningen til studiet har gått noe opp fra 2009, men har stort sett holdt seg på samme nivå siden 2007. Antall kvinnelige søkere har gått ned på begge studiene, mens antall kvinner med førstevalg industridesign er gått opp. Normalt er det tilnærmet 50/50 % andel kvinner og menn på opptaket ved AHO, men for 2010 er kvinneandelen ved industridesignstudiet gått merkbart ned. På grunn av den stabile fordelingen de senere årene, anser vi dette som en tilfeldig variasjon.

Selv om den totale søknadsmengden har gått noe ned, er antall førstevalgssøkere steget for begge studieretningene. Dette peker mot at søkerne velger mer bevisst enn tidligere. Selv om studieplassene er økt, viser søknadstallene at også førstevalgssøkere/studieplass har økt for begge studiene. Det er i all hovedsak førsteprioritetssøkere som har kvalifisert seg for opptak til AHO i 2010. Av opptaket på 88 studenter hadde 8 studiet på andre prioritet. Av disse igjen hadde to tilsvarende utdanning ved annen institusjon som førsteprioritet, mens 6 hadde annet studium ved AHO som sin førsteprioritet.

Tiltak for å redusere risiko 2010 – virksomhetsmål 1.1:

Risikovurderingene i *Planer for 2010* var knyttet til følgende:

For lav inntakskvalitet på nye studenter.

Tiltak for profilering er gjennomført. Målet om en viss økning i antall førstegangssøkere er oppnådd.

For lav kvalitet i grunnundervisningen.

Kvalitetsheving av grunnundervisningen har høyeste prioritert. Bedre resultater etter 6 semester synes nå å være en tendens uten at dette entydig kan dokumenteres.

Utdanning i landskapsarkitektur som ikke tilfredsstiller AHOs mål om "excellence".

Tiltak for bedre bemanning gjennomføres. SAK-tiltak i samarbeid med UiT vil bli satt i verk fra høsten 2011 og høsten 2012.

VIRKSOMHETSMÅL 1.2

Vitenskapelige høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.

Resultatmål og oppnådde resultater

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal opprettholde studiepoengproduksjonen pr. egenfinansiert student på det høye nivået denne produksjonen har i dag.

- *Kandidatuteksaminering som tilsvarende en gjennomføringsgrad på normert tid på 75 % på masternivået.*
- *Produksjon pr. egenfinansiert student skal overstige 50 studiepoeng (2009: 49,5).*
- *Minst 90 % samsvar mellom planlagte og avlagte studiepoeng.*

Økning i antall uteksaminerte studenter henger sammen med økningen i opptak til masternivå. Økt opptak til første år har ikke fått effekt ennå. Full effekt av økt opptak til masternivå vil komme i 2011.

Studiepoengproduksjonen totalt ved AHO er tilnærmet lik som 2009, 50,9 kontra 49,5. Produksjonen er redusert noe fra perioden 2005 til 2008. AHO mener at grunnen til dette er styrket kvalitetskontroll, bedre rutiner og bedre forståelse for bedømmelseskriteriene.

Målet om minst 90 % gjennomførte studiepoeng i forhold til planlagte er oppnådd også i 2010 (94,5 %, som i 2009).

AHO skal opprettholde et læringsmiljø som fremmer studentenes læringsutbytte best mulig.

Ordningen med at alle studenter har egen arbeidsplass på skolen skal videreføres. Dette innebærer at AHOs trenger ressurser til utvidelse av sine lokaler i Sydfløyen i Maridalsveien 29 slik det er omsøkt i "Satsinger utenfor rammen 2011".

- *Tiltaksplan for mer effektiv bruk av AHOs lokaler.*
- *AHO skal øke 2009-forholdstallet (8,6) på studenter pr. undervisnings-, forsker- og formidlingsstilling til 9.*

- *AHO skal minimum opprettholde de høye kvalitetene som kommer til uttrykk i evaluering av undervisningskvalitet og læringsmiljø høsten 2009.*
- *Tilgjengelighet og sikkerhet innenfor IKT-tilbudet for AHOs studenter skal oppgraderes.*
- *100 % av alle studiekurs og fordypningskurs skal bruke "moodle" som digital kommunikasjonsplattform fra høsten 2010.*

Alle heltidsstudenter har fast arbeidsplass i studio på AHO, men det er behov for noe kvalitetsheving på grunn av liten plass. Økte studenttall som følge av nye opptak krever større arealer. AHO venter på svar om Kunnskapsdepartementet vil bevilge midler til forprosjekt for opprusting av Sydfløyen i Maridalsveien 27.

Tiltaksplan for bruk av AHOs lokaler er ikke utarbeidet på grunn av administrativt fokus på økonomiforvaltning i 2010.

Forholdstallet på studenter pr. undervisningsstilling er nådd: 9,2.

Evalueringene for vår og høst 2010 viser at kvalitet på læringsmiljø er forbedret og undervisningskvalitet opprettholdt.

IKT-tilbudet for studenter er oppgradert.

10 av 14 studiekurs og 8 av 15 fordypningskurs var på Moodle høsten 10. Enkelte av de øvrige kursene benytter andre kommunikasjonsplattformer.

AHO skal styrke sitt kvalitetssystem for forbedring og sikring av studiekvalitet.

- *I revisjon av studiekvalitetssystemet i 2010 skal instituttleders rolle i systemet tydeliggjøres og styrkes.*
- *Tilbakemeldingsprosent på minimum 65 % i studentevalueringer av fag og læringsmiljø.*
- *100 % av evalueringer fra faglærere og sensorer levert etter plan.*
- *Studiekvaliteten ved AHO skal dokumenteres og diskuteres i forbindelse med NOKUT-evaluering høsten 2010.*

Instituttlederne er dratt sterkere inn i kvalitetssystemet gjennom bedre deltakelse i prosessen med studieplaner, sensoroppnevninger og semesterevalueringer. Disse sakene diskuteres i flere fora hvor både instituttledere, lærere og administrative ledere er deltakere.

Tilbakemeldingsprosenten ved studentevalueringer ligger fortsatt på mellom 50 og 60 %. 92 % av kursansvarlige og 71 % av sensorene har svart på evalueringene.

Studiekvalitetssystemet er gjennomgått og revidert i løpet av 2010 og vurdert av NOKUT høsten 2010.

Ingen fagevalueringer er gjennomført i 2010. I 2011 planlegges en evaluering av AHOs grunnundervisning.

Produksjon

Rapportering under virksomhetsmål 1.2:

Styringsparameter	Resultat	Resultat				Ambisjonsnivå
		2007	2008	2009	2010	2010 / 2011
Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	ARK	49,7	51,1	48,6	53,5	52,0 / 54,0
	LAND	-	-	-	39,2	52,0 / 45,0
	IDE	53,8	53,4	49,3	53,4	52,0 / 56,0
	SNITT	50,8	51,7	49,5	50,9	52,0 / 54,0
Studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)		7,6	7,6	8,6	9,2	9 / 9

Studiepoengproduksjonen pr. student ser ut til å ha stabilisert seg på et godt nivå både for arkitekturstudiet og industridesignstudiet, mens landskapsarkitektur ikke er på et ønsket nivå på grunn av at en stor del av studentene tar praksisår i løpet av masterstudiet.

Gjennomføringsprosenten er på 94,5, dvs. på nivå med 2009. Dette betyr at AHO fortsatt har motiverte studenter og lite frafall i studiene.

Spesielt om AHOs Studiekvalitetssystem

AHO har utviklet en helårig studieplan. I tillegg er det innarbeidet rutiner via Studentweb og FS som gir studentene anledning til å prioritere kursønsker, 1-3. Noen barnesykdommer er oppdaget og det arbeides videre med planen som ledd i planlegging og budsjetteringsprosess.

Svarprosenten for studentenes evalueringer er som rapportert tidligere relativt lav og på gjennomsnittlig 60 %, mens kursansvarliges prosentandel er på 92. I forbindelse med innarbeiding av rutiner for oppnevning av sensorer, er det også gjennomført nye prosedyrer for tilbakemeldinger fra eksterne sensorer. Prosentandelen på disse er på 72.

AHO har ekstern sensor ved sensur av studiekurs (24 studiepoeng) på masternivå. Det er besluttet at det også skal være ekstern sensor på minst ett grunnkurs pr. semester. Dette håndteres gjennom skolens rutiner for semesterevalueringer.

Sensorevalueringene er en del av semesterevalueringene som presenteres for Undervisningsutvalget og behandles sammen med disse. For diplom behandles sensorenes tilbakemeldinger særskilt som del av diskusjonen rundt oppsummeringen av diplom og diplomprosedyrer.

NOKUT-evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ble gjennomført høsten 2010 og sluttrapport med anbefaling av godkjenning er mottatt.

Evalueringen ble etter at komiteen hadde gjennomgått data og vurderinger fra AHO konsentrert om noen fokusområder. Når det gjelder fokusområdet studentmedvirkning og studentevaluering konkluderer komiteen med at dette er *"utviklet systematisk over lang tid, og komiteen anbefaler her fortsatt løpende utvikling, for eksempel når det gjelder å gjøre kvalitetssikringsystemet og dets resultater bedre kjent, styrke de internasjonale studentenes deltagelse og ta fatt i de laveste svarandelene i studentevalueringene"*.

NOKUT valgte tre andre fokusområder: Diplomordningen, internasjonaliseringen og sambandet mellom forskning og utdanning. Komiteen peker på at disse spørsmålene henger sammen og sier at: *"Internasjonaliseringen er i følge komiteens mening mer ressurskrevende enn de andre fokusområdene. Her anbefaler komiteen at AHO snarest velger og prioriterer strategiske utviklingsretninger, beregner hvilke ressurser dette krever, samt allokterer de ressursene som kreves. Når det gjelder kvalitetssikring av diplomordningen, anbefaler komiteen AHO å overveie en ekstern, fortrinnsvis internasjonal evaluering."* (Begge sitater Rapport fra sakkyndig komité februar 2011 s.16)

Rapporten er per 1.3.2011 ikke ferdigbehandlet i AHOs organer. Endelig godkjenning forventes i april. Konklusjonen samsvarer i stor grad med AHOs egen vurdering og er forsøkt tatt hensyn til i planer 2011.

AHO vil utvikle sine kandidatundersøkelser videre for å få sikrere data om forholdet mellom utdanning, fagvalg og seinere karrierer. Forrige kandidatundersøkelse ble gjennomført i 2007. Ny kandidatundersøkelse gjennomføres høsten 2010.

AHO gjennomførte en ny kandidatundersøkelse i høstsemesteret 2010. Denne omfattet kandidater uteksaminert fra AHO f.o.m. vårsemesteret 2007 t.o.m. vårsemesteret 2010. 53 % av de spurte svarte på undersøkelsen. Rapport fra undersøkelsen er forelagt Styret og publisert på aho.no. Undersøkelsen omtales under rapportering om "Brukerundersøkelser" under virksomhetsmål 4.4.

Undervisningsutvalget har på grunnlag av undersøkelsen besluttet en serie tiltak som er lagt inn i AHOs planer for 2011.

Tilrettelegging for funksjonshemmede studenter

AHO har nært samarbeid med Statsbygg om universell utforming av lokalene. Det er utarbeidet en handlingsplan og tiltak er satt i verk. For øvrig foretas det tilpasninger for individuelle behov både når det gjelder fysisk tilgjengelighet og undervisningssituasjonen. Det gjennomføres f.eks. spesielle tiltak i skriftlige arbeider og ved eksamen for å sikre læringsmiljøet for dyslektiske studenter, og det foretas tilpasninger for fysisk funksjonshemmede i forbindelse med modellproduksjon.

Læringsmiljøutvalget

AHOs læringsmiljøutvalg avgir en årlig rapport til styret om sitt arbeid og ledes vekselvis av AHOs ledelse og studentrepresentanten. Læringsmiljøutvalget fungerer som et viktig forum for gjensidig informasjon mellom ledelsen og studentene i spørsmål knyttet til læringsmiljøet.

Læringsmiljøutvalget mener at skolens læringsmiljø generelt er meget bra. Skolen har gode lokaler og tilstrekkelig plass for nåværende aktivitetsnivå og studenttall. En vil spesielt framheve at alle studenter har sin faste arbeidsplass på tegnesal og at skolen er døgnåpen. Verksteder og IKT er godt utbygd og utstyrt, og driftes på en tilfredsstillende måte.

AHO er medlem i SiO, dette innebærer at AHOs studenter er representert i SiOs styrende organer og at de har full tilgang på alle velferdstilbud i SiO. LMU anser dette som en tilfredsstillende ordning.

Studentene disponerer velferdslokaler (Puben) og får tilgang på skolens lokaler og utendørsanlegg i samband med studentfester.

Utfordringene på læringsmiljøområdet er primært å få til en ytterligere forbedring av lys og inneklima. Her er det gjort store investeringer i 2010.

Det er ikke registrert alvorlige skader eller ulykker i 2010.

Tiltak for å redusere risiko 2010 – virksomhetsmål 1.2

Følgende risikofaktorer var definert i *Planer for 2010*:

Manglende sikkerhet knyttet til drift av serverrom og sikkerhetskopiering:

ROS-analyse, oppgradering av serverrom og ny sikkerhetskopiløsning er iverksatt i 2010.

Manglende tegnesalskapasitet og stort press på undervisningsrom på grunn av økende antall studenter:

En rekke mindre tilpassingstiltak er igangsatt. Forprosjekt for bruk av Sydfløyen utarbeides. Plan for bruk av AHOs lokaler ble ikke utarbeidet i 2010 og skal gjennomføres i 2011.

VIRKSOMHETSMÅL 1.3

Vitenskapelige høyskoler skal ha et utstrakt internasjonalt samarbeid av høy kvalitet som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Resultatmål og oppnådde resultater

DELMÅL FOR 2010:

Skolen har et stort antall internasjonale forelesere og gjestelærere og stor internasjonal søkning av utvekslingsstudenter. Denne sterke internasjonale profilen er det et overordnet mål for AHO å opprettholde.

AHOs portefølje av samarbeidsinstitusjoner innenfor utdanning bør styrkes med institusjoner i USA, Canada, Øst-Europa (Russland) og Japan.

Generelt sett har arbeidet med nye tiltak innenfor internasjonalisering av utdanningstiltak blitt nedprioritert av ledelsen ved AHO på grunn av fokus på bedring av økonomiforvaltningen. Resultatmålet er overført til 2011.

Det nordisk/baltiske samarbeidet om system for akkreditering av arkitektstudiet skal videreføres i regi av Nordic Academy (samarbeidsorgan for nordiske og baltiske arkitektutdanninger).

Diskusjon for system for akkreditering er i løpet av 2009 og 2010 ført langt innenfor Nordic Academy. Saken bearbeides videre innenfor Profesjonsrådet for arkitektur og Profesjonsrådet for design.

Alle studietilbud på master og doktorgradsnivå skal være tilgjengelige for engelskspråklige studenter. Erfaringsbaserte mastere i arkitekturvern og urbanisme er et unntak da de forutsetter erfaringsbasert kjennskap til norsk praksis som igjen forutsetter norsk språkkunnskap.

Alle studietilbud på master- og doktorgradsnivå er tilgjengelige på engelsk. 1-2 enkeltstående valgbare kurs gjennomføres på norsk. Dette er ikke til hinder for gjennomføring av masternivå for engelskspråklige.

Minimum 50 % av alle studiekurs på masternivå bør ha internasjonal sensor. Diplomsensur skal alltid ha internasjonal deltagelse.

I tillegg til en utenlandsk sensor på hvert av diplomteamene hadde AHO i 2010 10 internasjonale sensorer på 22 kurs, dvs. at AHO har nådd målet for 2010.

Resultatmål utveksling:

Minimum 25 % av masterstudentene skal gjennomføre utveksling (lengre opphold ved utenlandske læresteder) i løpet av studiet.

- 40 innreisende studenter i semesteret.
- 20 utreisende studenter i semesteret.

Rapportering under virksomhetsmål 1.3:

Styringsparameter	Resultat	Resultat				Ambisjonsnivå
		2007	2008	2009	2010	2010 / 2011
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	UT	36	27	36	28	40 / 40
	INN	41	44	57	46	60 / 60
	SUM	77	71	93	74	100 / 100
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	Engelsk	3	3	3	4 *)	3 / 3
Studietilbud i samarb. m/utenlandske institusjoner (fellesgrader)		-	-	2	2	3 / 3

*) Inkludert NOMA-masteren – erfaringsbasert masterprogram

Utteksling

AHO har kun utveksling på masternivå og utvekslingsoppholdet går over ett eller to semestre. Dette betyr at 12,8 % av masterstudentene (diplomstudenter ikke medregnet) har vært på utveksling, noe som er en nedgang fra 2009. Denne nedgangen skyldes i hovedsak at AHO ikke har hatt tilstrekkelig med attraktive avtaler, spesielt gjelder dette industridesign. Dette er det tatt tak i høsten 2010. Nedgangen i utveksling gjennom Erasmus er ganske markant. En ser at studentene retter seg mer og mer inn mot land utenfor Europa og AHO forsøker derfor å etablere et sterkere avtalenett i Kina, Japan, USA, Canada og Øst-Europa (Russland).

2 representanter fra studieadministrasjonen deltok i høstsemesteret 2010 på Erasmus Staff Exchange. Utvekslingen ble gjennomført som en besøksturné til 5 nordiske partnerinstitusjoner i løpet av en uke, og hadde direkte nytteeffekt i forhold til evaluering/revidering av AHOs kvalitetssystem og videreutvikling av studieadministrative prosedyrer. Besøkene bidro dessuten til å utvide de inter-institusjonelle kontaktflatene mot de involverte institusjonene.

Internasjonale utvekslingsavtaler

AHO deltar i nettverkene til alle institusjoner i Nordisk Arkitekturakademi og Cirrus. Mobilitet er organisert og finansiert gjennom Nordplus og Erasmus. Enkelte frittstående bilaterale avtaler åpner også for mobilitet. I tillegg deltar AHO i de europeiske nettverkene Cumulus, EAAE og ILAUD.

AHO har en fleksibel studieordning og godt etablerte rutiner for "utveksling utenfor avtalenett" (free moving) på masternivå. Dette gir studentene mulighet til gjesteopphold ved internasjonale institusjoner AHO ikke har avtale med som del av masterstudiene ved AHO. Utveksling utenfor AHOs avtalenett må forhåndsgodkjennes i Opptaks- og godkjenningsutvalget.

I 2010 fikk AHO i samarbeid med NTNU, Makerere University og fire andre øst-afrikanske universiteter innvilget støtte til "additional cohort" for NOMA-prosjektet Master in Urban Transformation and Sustainable Development for perioden 2010-2013, med oppstart av et nytt studiekull i høstsemesteret 2010.

AHO viderefører sin deltakelse i Kvoteordningen, og har i 2010 fått innvilget videreføring av 6 studieplasser under ordningen. Per i dag benyttes 4 plasser til PhD-programmet og 2 plasser til Master i arkitektur. 2 kvotestudenter ble uteksaminert med Master i arkitektur i 2010, og 2 nye kvotestudenter er rekruttert for å fylle plassene på masternivå.

AHOs portefølje av internasjonale avtaler utenfor Europa har behov for vedlikehold og komplettering. Dette er en prioritert oppgave i 2011-2012 der AHO opprettholder målet om at AHOs portefølje av samarbeidsinstitusjoner innenfor utdanning bør styrkes med institusjoner i USA, Canada, Øst-Europa (Russland), Japan og Kina. Det arbeides med å styrke avtalene med kinesiske universiteter og å øke studentmobiliteten til USA, Kina og Japan.

AHOs internasjonale avtaler innenfor designfeltet er for få og for lite forpliktende. AHO har som mål i løpet av 2011-2012 å utvide antallet faglig attraktive utvekslingsavtaler for Master i industridegn både i Europa og globalt.

Risikofaktorer for virksomhetsmål 1.3 ble ikke identifisert for 2010.

Bilaterale avtaler / Memorandums of understanding

Land	By	Lærested
Australia	Newcastle	University of Newcastle
Chile	Santiago	Pontificia Universidad Catolica de Chile
	Valparaiso	Pontificia Universidad Catolica de Valparaíso
Singapore	Singapore	National University of Singapore
Uganda	Kampala	Makerere University
Kenya	Nairobi	Jomo Kenyatta University of Agriculture and Technology
	Nairobi	The University of Nairobi
Tanzania	Dar es Salaam	Ardhi University
Kina	Beijing	The Central Academy of Fine Arts, China
	Shanghai	Tongji University
Etiopia	Addis Ababa	Addis Ababa University
India	Dehradun	University in the Sky
	Dehli	Dehli School of Architecture and Planning

Erasmusavtaler

Land	Institusjon
Belgia	Hogeschool voor Wetenschap & Kunst, Campus Brussel Sint Lucas
Frankrike	ENSA Paris Belleville
	ENSA Paris la-Villette
	Strate College Designers
	ENSCI
Hellas	National Technical University of Athens
Irland	University College Dublin
Italia	Universita Studi Degli di Ferrara
	IUAV Venezia
	Politecnico di Milano
Nederland	Technische Universiteit Delft
Portugal	Universidatedo Porto
	UTL Lisboa
Spania	ETSAB
	ETSAV
Storbritannia	The Glasgow School of Art, Mackintosh School of Architecture
	University of Sheffield
Tyskland	Bauhaus Universität Weimar
	Folkwang Hochschule
	Gottfried Wilhelm Leibniz Universität Hannover
	Universität der Künste Berlin
	Technische Universität München
	Hochschule für Gestaltung Offenbach am Main
	HafenCity University
Østerrike	Univeristät für Angewandte Kunst Wien

SEKTORMÅL 2: FORSKNING, FAGLIG OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID

Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Generelt om AHOs oppfølging av sektormålet i 2010

AHO driver kunnskapsutvikling innen praktiske, akademiske og kunstneriske felt og skal forvalte et internasjonalt og aktuelt kunnskapsnivå. AHO skal videreføre det beste i sin akademitradisjon og transformere denne inn i en ny institusjonskultur der den akademiske kunnskapen er tydeligere, FoU-orienteringen mer gjennomgripende og det flerfaglige perspektivet sterkere. AHO tar på seg et spesielt ansvar for å utvikle institusjonen til et ledende nordisk miljø for forsknings- og utviklingsarbeid innen våre fagfelter.

I *Rapport og planer 2009-2010* ble gjennomstrømming av doktorgradskandidater holdt fram som den største risikofaktoren. I tillegg ble oppfølging av forskningsstrategi, kvalitet på instituttledelse samt måloppnåelse for FoU vurdert som viktige risikofaktorer. Disse faktorene henger nært sammen, og i løpet av 2010 har AHO bygget opp instituttledelse av høy kvalitet på alle de fire instituttene. På grunn av stort fokus på økonomiforvaltning i 2010 har imidlertid ikke lederutviklingsprogram blitt gjennomført som planlagt.

Antall doktorgrader gitt i 2010 samsvarer med AHOs mål.

Resultatene målt i forhold til Kunnskapsdepartementets styringsparametre i forbindelse med virksomhetsmål 2.1 viser at antall publikasjonspoeng fortsetter å øke. Omfanget av NFR-bevilgninger er også i praksis økende. Regnskapstallene for 2010 gjenspeiler imidlertid ikke dette, da de kun gjengir netto inntekter fra NFR i løpet av året og ikke størrelsen på nye bevilgninger.

Internasjonal utveksling av vitenskapelig tilsatte og stipendiater er fortsatt meget høy, særlig ved kortere opphold knyttet til seminarer og workshops av en-to ukers varighet. Arbeidet med å etablere internasjonalt finansierte forskningsprosjekter fortsetter i 2011.

AHOs Forskningskatalog for internrapportering av FoU, bygger på data rapportert i Forskdok, men er mer detaljert når det gjelder resultatene av faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, noe som har sammenheng med at kategoriene i Forskdok ikke var godt nok utviklet og relevante for denne typen virksomhetsresultater. Årets rapportering preges av overgangen fra Forskdok til den nye nasjonale basen for forskningsrapportering Cristin, og at det i overgangsfasen tar lengre tid å få endelig oversikt over AHOs FoU-resultater. På nåværende tidspunkt er det klart at det er en økning i antallet innrapporterte aktiviteter og resultater, at antallet publikasjonspoeng i 2010 er høyere enn for 2009 og er nært opp til de 40 poeng AHO hadde satt som resultatmål, og at det også er en økning i det AHO registrerer som "verk" eller "meritterende kunstnerisk utviklingsarbeid".

Store deler av AHOs faglige og kunstneriske utviklingsarbeid lar seg ikke lett kategorisere i Forskdok og mye kategoriseres derfor under "annet FoU-arbeid". I egen Forskningskatalog har AHO skilt mellom kategorier av publiserte verk, basert på hvordan dette er utviklet for arkitekturverk. Heller ikke Cristin er utviklet med mange nok og relevante kategorier for resultater av kunstnerisk utviklingsarbeid.

"Verk" inngår ikke som en egen kategori verken i Forskdok eller i Cristin. Et annet problem er at arkitekturverk har en mer etablert form for merittering gjennom priser og publisering i etablerte og anerkjente publikasjoner, mens kriterier fortsatt må utarbeides når det gjelder designfagene.

Forskningskatalogen for 2010 ettersendes.

VIRKSOMHETSMÅL 2.1

Universiteter og høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.

Resultatmål og oppnådde resultater

Rapportering under virksomhetsmål 2.1:

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010 / 2011
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per vitenskapelig årsverk (undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling) *) NB uten stipendiater	5/64,5 åv = 0,077	6/44,8 åv *) = 0,134 <i>(tidl. rapp.: 0,08)</i>	5/46,9 åv *) =0,107 <i>(tidl. rapp.: 0,07)</i>	6/48,0 åv = 0,125	Opprettholde nivået
Andel disputerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram fem år tidligere	5/14	6/0	5/12	6/0	6 kandidater

*) Vitenskapelig årsverk er tidligere feilrapportert i denne tabellen. Riktige DBH-tall (i hht. Dataspesifikasjon for styringsparametere) er nå satt inn. Se stillingskodetabell under rapportering av Sektormål 4.

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal videreutvikle sin forskerskole i den størrelsesorden den har i dag og ta tiltak for å styrke gjennomstrømmingen.

AHOs doktorgradsprogram dimensjoneres for ca. 40 aktive doktorgradsstudenter. Det forutsettes at ca. 30 av disse er egenfinansierte gjennom basisbevilgning og eksternfinansierte FoU-prosjekter (årsverk). 5 har finansiering fra samarbeidende høyskoler innen kunstutdanning og pedagogisk utdanning og 5 har annen type ekstern finansiering.

Pr. 31.12.2010 er 37 kandidater inkludert i AHOs doktorgradsprogram.

Finansieringskildene fordeler seg slik:

- 21 i stipendiatstillinger, finansiert av KD-midler
- 5 eksternt finansierte kandidater der AHO har arbeidsgiveransvar, hvorav 4 med NFR-finansiering
- 4 finansiert over Kvoteordningen
- 1 egenfinansiert
- 6 kandidater tilsatt ved andre høyskoler

Det forventes i 2011 en relativt stor økning i antall kandidater finansiert av NFR (6-8) og som nærings-PhD (2-3).

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal i 2010 uteksaminere minimum 6 doktorgradskandidater

Målsetningen om uteksaminering av minimum 6 doktorgradskandidater er oppnådd.

Ingen avbrutte doktorgrader etter første studieår blant kandidater med stipendiatfinansiering fra AHO.

Pr. 31.12.2010 er situasjonen totalt sett slik for kandidater med stipendiatfinansiering:

- Fra 2002-kullet har en kandidat blitt skrevet ut av programmet på grunn av manglende fremdrift. En har sluttet uten å fullføre, etter fem år på programmet.
- Fra 2007-kullet har to kandidater sluttet etter to år på programmet.

Generelt sett er altså frafallet for stort. AHOs oppfatning er at problemet fortsatt både er knyttet til kvalitet på opptak, grad av integrering i AHOs FoU-arbeid og kvalitet på veiledning.

AHOs resultatmål er at alle dr.grader igangsatt 2006 skal avlegges på normert tid, med hensyntagen til permisjoner og sykmeldinger.

Det ble tatt opp 15 kandidater til doktorgradsprogrammet i 2006. Av disse var det 1 som sluttet. Av de resterende 14 er 9 finansiert over AHOs egne stipendiatmidler, 3 er høgskolekandidater og to eksternt finansiert (NFR, Byggeteknisk etat). For 6 av kandidatene er stipendiatperioden utløpt, og fem av de seks er i sluttfasen på arbeidet. Dette innebærer at kandidatene leverer på noe over normert tid, De øvrige åtte har ikke slutt dato før i 2011 og 2012, og dette skyldes fødselspermisjoner og sykmeldinger, med tilsvarende forlengelser i stipendiatperioden. Det er derfor for tidlig å si noe endelig om nettotid (perioden i doktorprogrammet, fratrukket permisjoner og sykefravær) for kullet som helhet.

AHO har gjennomført en rekke tiltak for å styrke gjennomstrømmingen i 2010:

- Tekstgjennomgangsseminarer 6 md før forventet innlevering av førsteutkast, i tillegg til videreføring av ordningen med "reader", dvs. at innlevert førsteutkast gis en skriftlig vurdering av en spesielt oppnevnt, ekstern fagperson.

- I tillegg videreføres ordningen med progresjonsseminarer, det vil si halvtårige møter med den enkelte kandidat der forhold som berører fremdrift, veiledning, arbeidsplikt m.m. tas opp.
- AHO har også styrket sin forskerutdanning sett i forhold til behovene innen "Research by Design" og kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom nytilsatt veiledningskapasitet innenfor dette feltet med en professor på Institutt for design (2009) og en professor på Institutt for design og en professor på Institutt for arkitektur (2010).

Kommentarer til *Planer 2010* for videreutvikling av forskerskolen:

Generelt sett har AHO i 2010 prioritert å arbeide med utvikling og styrking av egen forskerskole.

- Dette ses som en forutsetning både for å videreutvikle denne til en eventuell nasjonal forskerskole innen arkitektur og design slik AHO søkte om i 2009,
- en forutsetning for eventuelt framtidig SAK-samarbeid om doktorgradsutdanning og forskningsprosjekter med NMH og KHiO,
- og en forutsetning for videreføringen av samarbeidet om forskerutdanningen i arkitektur innenfor Nordic Academy (NA) og European Association for Architectural Education (EAAE). Innenfor dette nettverket videreutvikles internasjonale tilbud (moduler i utdanning) som doktorgradskandidater kan velge som del av sin forskerutdanning.

Utviklingen av forskerskolen innebærer: ny ledelse, revisjon av omfang av obligatorisk utdanning i regi av forskersolen, klarlegging av instituttens ansvar, utvikling av fagmoduler, revisjon av curriculum innenfor et normalakademisk løp og utvikling av nytt curriculum innen "Research by Design". Dette arbeidet ferdigstilles i 2011. Nye kull til forskerskolen tas opp høsten 2011 og høsten 2012.

Avlagte doktorgrader i 2010

Navn	Avhandlingstittel	Komité	Disputasdato
Laila Belinda Fauske	Arkitektur for grunnskolefaget Kunst og håndverk. Fagdidaktiske refleksjoner i kontekst	1. opp.; Rektor/professor Christina Nygren-Landg�rds, �bo Akademiet, Finland 2. opp.: Dosent ph.d. Arne Marius Samuelsen, Høgskolen i Telemark Leder/koordinator: Professor Il Elisabeth Seip, Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	16. juni 2010
St�le Stenslie	Virtual touch. A study of the use and experience of touch in artistic, multimodal and computer-based environments	1. opp.: Førsteamanuensis Anders Fagerjord, UiO 2. opp.: Dr. Christa Sommerer, Kunstuniversitet Linz Leder/koordinator: Professor Astrid Skjerven, Høgskolen i Akershus	15. oktober 2010
Erling Dokk Holm	Coffee and the City. Towards a Soft Urbanity	1. opp.: Dr. Maria Hellstr�m Reimer, Sveriges lantbruksuniversitet 2. opp.: Førsteamanuensis Thor �ivind Jensen, UiB Leder/coordinator: Professor Andrew Morrison, AHO	29. november 2010
Beata Sirowy	Phenomenological concepts in architecture - towards a user-oriented practice	1. opp.: Professor Karsten Harries, Yale School of Architecture 2. opp.: Post doc, ph.d. Gro Lauvland, NTNU Leder/coordinator: Professor Jan Bengtsson, G�teborgs universitet	10. desember 2010
Sarah Rosenbaum	Improving the user experience of evidence. A design approach to evidence-informed health care	1. opp.: Professor Sandy Oliver, University of London 2. opp.: Assistant professor Jessica S. Ancker, Weill Cornell Medical College Leder/koordinator: Førsteamanuensis Christina M�rtberg, Universitetet i Oslo	21. desember 2010
Jon Olav Husabø Eikenes	Navimation - A sociocultural exploration of kinetic interface design	1. opp. . Førsteamanuensis Cheryl E. Ball, Illinois State University 2. opp.: Førsteamanuensis Anders Fagerjord, Universitetet i Oslo Leder/koordinator: Seniorrådgiver, dr. Martina Keitsch, Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	22. desember 2010

Risikovurderinger 2010 - virksomhetsmål 2.1

AHO vurderte *gjennomstrømning i doktorgradsutdanningen* som den viktigste risikofaktoren i 2010 – både i form av tidligere etterslep av kandidater og på grunn av stort sykefravær. Sjøl om antallet grader gitt i 2010 samsvarer med AHOs målsetting og at det er gjort mange ulike tiltak for å sikre gjennomstrømning, viser tallmaterialet for de ulike kullene at denne vurderingen av risiko fortsatt gjelder også i 2011.

VIRKSOMHETSMÅL 2.3

De vitenskapelige høyskolene har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning på sine fagområder, og skal konsentrere forskningsinnsatsen for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet innen utvalgte fagområder og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.

Resultatmål og oppnådde resultater

DELMÅL FOR 2010:

AHO har strategisk som mål å befeste institusjonen som et ledende nordisk miljø innen forsknings- og utviklingsarbeid innen AHOs fagfelt. FoU-arbeidet ved AHO skal være konkurransedyktig på et internasjonalt nivå. De fremste forskere og forskergrupper ved AHO skal holde europeisk toppnivå innenfor sine fagområder.

- *AHO skal i løpet av 2010 kunne vise til 4 fungerende og spesialiserte sentra for FoU som konsentrerer forskningsinnsatsen ved institusjonen.*
- *Hvert av sentrene utvikles i forhold til egne styregodkjente strategier og i samarbeid med egne internasjonale og nasjonale nettverk.*
- *Alle sentra skal dokumentere økt aktivitet i forhold til egenarrangerte konferanser, nasjonal og internasjonal publisering og kunstneriske utviklingsarbeid i 2010 målt mot de to foregående årene.*

OCCAS – Oslo Centre for Critical Architectural Studies - Senter for forskning i arkitekturteori og arkitekturhistorie ble etablert i 2010. Etablering av senteret har allerede ført til økning i vitenskapelig publisering og nye internasjonale kontaktnett. En del av de internasjonale kontaktene har gjestet AHO som forelesere i løpet av året. Et internasjonalt og tverrfaglig forskningsseminar er gjennomført, og OCCAS-forskerne har deltatt ved konferanser i Portugal, Storbritannia, Sverige og Finland.

Centre for Design Research – senteret viser til meget gode resultater gjennom å ha oppnådd finansiering av nye forskningsprosjekter, også prosjekter med betydelig næringslivsfinansiering. Organisering av senteret er foreløpig ikke behandlet i AHOs styre.

Centre for Architecture and Techtonics – en nytilsatt professor, som er internasjonal kapasitet innenfor Research by Design, er tilsatt som leder av senteret og bringer med seg et meget godt internasjonalt nettverk. Senteret arbeider med å etablere samarbeidspartnere og eksterntfinansiering. Undervisningstilbud knyttet til senterets forskning startet opp i 2010. Formell etablering av senteret, organisering og strategi skal diskuteres i AHOs styre våren 2011.

Senter for byforskning. Dette senteret skal redefineres som del av strategiarbeidet på Institutt for urbanisme og landskap. FoU-aktiviteten ved instituttet foregår innenfor: landskapsurbanisme, byforskning, "development studies" og byplanhistorie.

Rapportering under virksomhetsmål 2.3:

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010 / 2011
Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)	23,35/64,5 = 0,362	23,8/67,8 *) = 0,351 (tidl. rapp.: 0,317)	32/66,5 *) = 0,481 (tidl. rapp.: 0,450)	38,9**)/68,0 = 0,572	
NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)	6 237 404 /64,5 = 96 703	6 616 775 /67,8 = 97 592 (tidl. rapp.: 88 224)	9 796 238 /66,5 = 147 312 (tidl. rapp.: 137 975)	5.657.000 /68,0 = 83 191	
Utteksling av ansatte via programavtaler	Ut: 20 Inn: 21	Ut: 22 Inn: 30	Ut: 6 Inn: 1 ***)	Ut: 3 Inn: 1	
EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	0	0	0	11 035	

*) Vitenskapelig årsverk er tidligere feilrapportert i denne tabellen. Riktige DBH-tall (ihht Dataspesifikasjoner for styringsparametere) er nå satt inn. Se stillingskodetabell under rapportering av Sektormål 4.

***) midlertidig tall; endelig rapportering utsatt til 1. april 2011 pga opprettelse av Cristin-databasen.

***) fra og med rapporteringsåret 2009 gjelder kun opphold på minimum 4 ukers varighet.

AHO skal fortsette økningen i nasjonal og internasjonal publisering og vise flere resultater av systematisk kunstnerisk utviklingsarbeid.

- Alle førstestillinger skal ha publisert eller kunne vise til kunstnerisk utviklingsarbeid i perioden
- Resultatmål for publisering – 40 publiseringspoeng (32 i 2009)

Antall publikasjonspoeng fortsetter å øke, fra 32 i 2009 til 38,9 i 2010 (med forbehold om mindre justeringer fram til endelig godkjenning i den nye Cristin-databasen). Dette tilsvarer ca. 21,5 %, som er noe lavere enn fjorårets økning på 34 %.

Totalt antall publiseringspoeng for 2010 vil altså ligge i størrelsesorden 40 og målsettingen vil da være nådd. Dette innebærer også en økning i publiseringspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling. AHO mener likevel at dette tallet er for lavt. I 2010 har en hatt en viss, men likevel ikke betydelig økning i meritterende kunstnerisk utviklingsarbeid ved AHO.

Målet om at alle førstestillinger skal kunne vise til meritterende publisering eller meritterende kunstnerisk utviklingsarbeid i perioden er ikke nådd. Dette vil være et utgangspunkt for medarbeidersamtalene med sikte på å etablere arbeidsavtaler og FoU-andeler i 2011–2012.

I tabellen nedenfor gjengis informasjonen fra AHOs forskningskatalog for 2010 i tabellformat. Det tas forbehold om at det kan komme mindre justeringer i tallmaterialet fram til rapporteringsfristen til DBH (1. april). Vi mangler noen få publikasjoner for kontroll av publikasjonsår, og postene er ikke endelig godkjent i Cristin-databasen.

Vitenskapelige publiseringer ¹	2008	2009	2010
Artikler i tidsskrift nivå 2	1	4	4
Artikler i tidsskrift nivå 1	14	11	18
Artikler i antologi nivå 2	3	1	4
Artikler i antologi nivå 1	4	8	18
Monografier nivå 2	0	0	0
Monografier nivå 1	1	2	0

Verk ²	2008	2009	2010
Verk tildelt nasjonal eller internasjonal pris	5	4	1
Verk publisert i faglige internasjonale eller nasjonale tidsskrifter	5*	1	9
Utstilling av verk med fagfellevurdering eller publisering	10	8	13
Verk premiært i eller invitert til nasjonale eller internasjonale konkurranser*	8	0	0

AHO skal øke omfanget av eksternt finansiert FoU-virksomhet og knytte virksomheten sterkere til høgskolens forskningsmessige tyngdepunkt.

- *AHO skal i løpet av 2010 sende minimum 10 NFR-søknader*
- *Igangsette minimum 2 NFR-finansierte prosjekter*
- *Opprettholde størrelsesordenen av NFR-finansiert virksomhet*

Det er sendt 19 søknader til NFR i 2010, inkludert 10 FoU-søknader, ca. 5 søknader om publikasjonsstøtte samt 2 søknader om personlig postdok-stipend.

Omfanget av NFR-finansiert virksomhet har i realiteten økt ved AHO. Tallene som rapporteres i tabell er inntekter i 2010. Reduksjonen i forhold til 2009 kommer av at flere større prosjekter ble avsluttet i 2009/2010 (RECORD, AT-ONE, PovPeace). De søknadene som ble innsendt i 2010 og som ble tildelt bevilgninger hadde oppstart for sent i 2010 til å kunne ha noen større innflytelse på 2010-statistikken. Økningen vil derfor først bli synlig i 2011.

Nye prosjekter innvilget i 2010 inkluderer de to store VERDIKT-prosjektene Rhyme og YOUrban, med en total prosjekttildeling på tilsammen over 20 mill. NOK. AHO deltar for første gang i Centre for Service Innovation (ledet av NHH).

Innvilgete prosjekter er:

- Rhyme (VERDIKT-programmet)
- YOUrban (VERDIKT-programmet)
- Place and Displacement: Exhibiting Architecture (FRIHUM-programmet)

¹ Sammenhengen mellom antall publiseringer og publiseringspoeng påvirkes av forfatterandeler og forfatteradresser, jfr. DBHs rapporteringskrav.

² * "netto"-tallene for verkspublisering og formidling er noe misvisende idet totalantallene er vesentlig høyere. I AHOs forskningskatalog, som gir grunnlag for intern budsjettfordeling, "telles" verkspubliseringer kun *første* gang et verk publiseres hhv. nasjonalt og internasjonalt. Dette innebærer f.eks at når verk som tidligere er publisert internasjonalt, publiseres mange ganger til, "telles" ikke det i denne tabellen. De interne indikatorene for kreditering av kunstnerisk utviklingsarbeid er under utvikling.

- Bridgevision (MAROFF-programmet, m/Ulstein)
- CSI-nettverk (Centre for Service Innovation) m/NHH/SINTEF
- FORNY-midler

AHO skal styrke det internasjonale forskningssamarbeidet gjennom internasjonale FoU-prosjekter og nettverksbygging.

- *AHO skal delta i minimum ett nytt EU-finansiert forskningsprosjekt*
- *Delta i ett nytt internasjonalt prosjekt (ikke EU)*
- *Internasjonal referansegruppe i alle forskningssentra*
- *Minst 30 vitenskapelig ansatte som deltar på internasjonale konferanser med presentasjon*

Ett EU-prosjekt er startet opp i 2010: SCIBE – Scarcity and Creativity in Built Environments. Prosjektet er finansiert under HERA-programmet og ledes av University of Westminster. AHO er partner.

3 søknader er i løpet av 2010 sendt inn til EU-systemet:

- "Welfare Space in Europe" (Culture 2007-13) i samarbeid med IUAV Venezia.
- "Service design in Tourism" (EC DG Enterprise & Industry) i samarbeid med MCI Innsbruck, Innovasjon Norge og Making Waves.
- "Re Health" om interaksjons-/produkt design og helse, i samarbeid med University of Limerick.

2 søknader er sendt til regionale internasjonale programmer (Nordcorp og InterReg).

AHOs faglige satsinger og oppbygging av faggrupper skjer med en internasjonal profil og i samarbeid med internasjonale institusjoner. Videreutvikling av internasjonalt institusjonssamarbeid skjer i stor grad som del i disse faggruppene/sentrene arbeid.

Eksempler på enkeltprosjekter med stor internasjonal kontaktflate:

- Routes, Roads and Landscapes (NFR KULVER), prosjekt knyttet opp til OCCAS ved Institutt for form, teori og historie. Internasjonal referansegruppe, internasjonale seminarer og bredt akademisk nettverk i Europa og USA (Professor Mari Hvattum).
- Place and Displacement: Exhibiting Architecture (NFR FRIHUM), prosjekt knyttet opp til OCCAS. I samarbeid med Columbia University, University of Kentucky og KTH Stockholm Nasjonalmuseet - Arkitektur (Professor Thordis Arrhenius, Professor Mari Lending).
- YOUrban (NFR VERDIKT) Social Media and Performativity in Urban Environments. Fellesprosjekt mellom Institutt for urbanisme og landskap og Institutt for design. Bredt internasjonalt nettverk innenfor byforming, interaksjonsdesign og servicedesign (Professor Andrew Morrison).

Eksempler på forskningsnettverk med stor internasjonal kontaktflate:

- OCEAN – forskernettverk innen biometrisk arkitektur (Professor Michael Hensel, professor Birger Sevaldson) nå tilknyttet Centre for Architecture and Techtonics (Instituttleder Børre Skodvin).

- Landscape Urbanism – samarbeid mellom 8 internasjonalt ledende arkitektskoler i dette feltet (Spesialrådgiver Dag Tvilde).
- Arkitektur og Film – nettbasert nettverk med utveksling av film og filmkritikk (Professor Rolf Gerstlauer).

Eksempel på prosjekt i samarbeid med andre UH-institusjoner:

- RHYME (NFR VERDIKT) Co-creation through Tangible Interaction and Music, med mål om bedring av helse gjennom bruk av interaktive, mobile og multimodale IKT-baserte ting. Samarbeid mellom ledende institusjoner innen fagfeltene interaksjonsdesign, industridesign, universell utforming og musikk og helse (AHO, Institutt for informatikk/UiO og Senter for Musikk og Helse ved Norges Musikkhøgskole) (Førsteamanuensis Birgitta Cappelen).

Utteksling av ansatte via programavtaler

AHO har denne gang relativt detaljert gjennomgått internasjonal utveksling ved alle institutter og i forbindelse med fellestiltak som gjesteforelesninger.

Begrensningen til programavtaler og krav om 4 ukers varighet gjenspeiles i AHOs lave rapporteringstall for utveksling. Registreringer basert på samme grunnlag som rapporteringen fra 2009 viser at:

- internasjonal utveksling fortsatt er meget høy ved AHO,
- tallene er høye for alle institutter,
- tallene for "utveksling ut" er noe høyere enn for "utveksling inn",
- utvekslingen omfatter som regel både undervisning og FoU-arbeid,
- utveksling skjer over hele verden,

AHO er gjennom gjesteforelesninger, workshops i undervisningen og forskningssamarbeid i stand til å bringe ledende internasjonale fagfolk inn i skolen.

Risikovurderinger 2010 - virksomhetsmål 2.3

AHO vurderte følgende risikofaktorer under dette virksomhetsmålet:

Mangel på konsistent oppfølging av forskningsstrategi som fører til for lav måloppnåelse innen FoU.
 Instituttstrategier og etablering av forskningssentra gjennomføres og det er grunn til å tro at dette styrker FoU-resultatene.

Ikke høy nok kvalitet på instituttledelse.

Kvalitet på instituttledelse er hevet betraktelig i 2010. AHO har nå 4 godt fungerende instituttledere.

AHO deltar ikke i EU-finansierte prosjekter.

EU-prosjekt er etablert I 2010. Kvalitet på FoU-administrasjonen er i løpet av 2010 kommet i langt bedre inngrep med utvikling av FoU-søknader og prosjektoppfølgning.

SEKTORMÅL 3: FORMIDLING OG SAMFUNNSOPPDRAG

Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

Generelt om AHOs oppfølging av sektormålet i 2010

AHO har i 2010 lagt stor vekt på virksomhet rettet mot innovasjon og kommersialisering. Eksternt samarbeid på feltet er videreutviklet og formalisert. Det er gjennomført interne tiltak for å informere om potensial og virkemidler, og flere mottatte forskningsbaserte forretningsideer er vurdert som interessante.

VIRKSOMHETSMÅL 3.1

Vitenskapelige høyskoler skal gjennom formidling og deltakelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.

Arenaer for formidling

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal videreutvikle den faglige formidlingen til samfunnet og allmennheten og styrke sin rolle som kulturforvalter og kulturformidler.

- *AHO skal benytte Oslo Triennale 2010 til egenprofilering og formidling av FoU-resultater fra institusjonen.*
- *TAB (tverrfaglig arena for byutvikling) og Fehn-symposiet (samarbeidsarena Nasjonalmuseet, Domkirkeodden, AHO) skal styrkes som arenaer for forskningsformidling.*
- *"Veiene fra Roma" skal videreføres som arkitekturhistorisk formidlingsprosjekt.*

Oslo Triennale

AHO deltok høsten 2010 i arrangementet Oslo Triennale: MAN MADE. AHO arrangerte i denne forbindelse utstillingen RELEVANCE. Five experiments, som viste studentarbeider med samfunnsmessig

relevans. I regi av det nyopprettede forskningscenteret OCCAS ble det avholdt tre åpne seminar tilknyttet triennalenes overordnede tema. I tillegg deltok en gruppe studenter fra AHO i arbeidet med installasjonen "Sansenes rike" på Youngstorget. AHO var også arena for Oslo Teknopols triennaleseminar MAN MADE TOMORROW.

Konferanser og seminar

AHO var i august 2010 medarrangør av det årlige Fehnsymposiet på Domkirkeodden på Hamar sammen med NAL/HAF. Symposiet var rettet mot norsk byggebransje, og ble arrangert som en "åpen byggfagdag" der arkitekter utfordret byggebransjen. En rekke fagfolk fra AHO deltok som foredragsholdere og paneldeltakere. Fehnsymposiet er utviklet til å bli et forum for forskningsformidling innenfor arkitektur.

I september inviterte Institutt for design til seminaret "Fremtidens sosiale medier" i anledning avslutningen av forskningsprosjektet Record. Rundt 100 deltakere fra media og relevante forskningsinstitusjoner deltok.

Det har også vært arrangert en rekke mindre, åpne forskningsseminarer ved instituttene i 2010.

AHOs lokaler brukes også aktivt som møtested for profesjonen. AHO er i ferd med å opprette et eget konferansesenter, som vil øke kapasiteten i forhold til eksterne, fagtilknyttede arrangementer.

Formidlingsprosjekt

AHOs samarbeid med stiftelsen Veiene fra Roma og Universitetet i Oslo fortsetter fram mot 2011. Samarbeidsprosjektet driver formidlingsvirksomhet med basis i Det norske institutt i Roma, og har som mål å oppnå formidling gjennom studiereiser om arkitektur, bykultur og kunst. Professor Thomas Thiis-Evensen er utlånt 70 % til prosjektet.

Utstillingsvirksomhet

AHO har i 2010 gjennomført og videreutviklet de halvårlige studentutstillingene AHO Works og diplomutstillingene både i vår- og høstsemesteret. Våren 2010 valgte man å integrere den tradisjonelle diplomutstillingen inn under AHO Works-paraplyen, og både diplomgjennomgangene, diplomforelesningene og selve utstillingen ble bredt markedsført. Alle de faglige aktivitetene under arrangementet, inklusive prisutdelingen AHO WORKS AWARDS ble samlet til en åpen fagdag torsdag 10. juni, som ble markedsført overfor bransjen. Ved alle utstillingene har det vært et større fokus på formidling både i layout og utstilt materiale.

Galleri AHO har i 2010 fortsatt sin variasjon mellom mer interne utstillinger med visning av studentarbeider og utstillinger med eksterne kunstnere og fagfolk. Det er i 2010 avholdt 7 større,

kuraterte utstillinger, i tillegg til AHO Works- og diplomutstillingene samt gallerivisninger i forbindelse med konferanser og andre arrangementer. Alle utstillinger annonseres gjennom AHOs egne kanaler, invitasjoner til bransjen, pressemelding etc. Særlig medie- og publikumsinteresse var det rundt utstillingen "Norsk bildesign" som ble åpnet av næringsministeren 24. november 2010. Utstillingen ble omtalt i alle de store avisene, samt NRK Dagsrevyen og Kulturnytt.

Det ble også avholdt en rekke studentutstillinger utenfor AHO, bl.a. utstilling av 3. klasse arkitekturs samarbeid med Moss, Sarpsborg og Fredrikstad og 2. klasse arkitekturs utvikling på Harestua. Dette kommer i tillegg til utstillingene som er nevnt i tabellen for Verk i FoU-rapporteringen.

AHOs vandretstilling "Norwegian Wood - the Thoughtful Architecture of Wenche Selmer" ble i 2010 utvidet med en tysk versjon, som ble vist i Østerrike (11.12.2009 - 4.04.2010). Den engelske versjonen av utstillingen ble vist ved Vilnius Gediminas Technical University, Vilnius, Litauen (1.-27.03.2010), The Gallery of Architecture and Design i Tallin, Estland 4.-31.05.2010 og Arhitektu nams (Arkitektenes hus), Riga, Latvia (7.-28.04.2010)

Gjesteforelesninger & foredrag

AHO holder hver torsdag i vår- og høstsemesteret åpne gjesteforelesninger med kjente fagfolk fra inn- og utland. I 2010 ble det arrangert 28 åpne gjesteforelesninger. I tillegg har det vært 6 åpne disputaser.

AHO arrangerte også våren 2010 det uformelle symposiet "Talking architecture & design" i skolens studentpub, hvor inviterte fagfolk deltok i uformell samtale med interesserte om samtidsarkitektur.

Våren 2010 arrangerte AHO i samarbeid med Norsk Form filmkvelder med temaet "Film og arkitektur" på Villa Stenersen. Arrangementet var en fortsettelse fra høsten 2009.

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal ha en aktiv politikk for fagkritikk og formidling av forskningsresultater.

- *AHO skal i løpet av 2010 utvikle "open access"-systemer og sørge for at minimum 25 % av nivå 1 og 2 artikler publiseres på AHOs institusjonelle arkiv.*
- *AHO skal delta i utvikling av formidlingsserien "as Built" med minimum 6 bøker på anerkjent forlag årlig.*
- *AHO skal videreføre AHO-Works som formidling til profesjonene.*
- *AHO skal utvikle en utstilling av studentarbeider som fornyes årlig og formidler AHOs kvaliteter nasjonalt og internasjonalt.*
- *Minimum 5 av AHOs studiekurs og fordypningskurs skal gi ut formidlingsbøker med arbeider utviklet som del av undervisningen.*
- *Minst 10 av AHOs vitenskapelig ansatte skal ha fagkritiske oppslag i etermedier/web/papiraviser.*
- *AHO skal videreutvikle web-baserte tjenester. Fire stjerner på vurderingene av web-sider på kvalitet.no vil være en indikator på forbedring.*

Open access

I 2010 opprettet AHO en prosjektgruppe for å etablere AHOs open access vitenarkiv ADORA, som er en del av BIBSYS/Brage-plattformen. Prosjektgruppens medlemmer er fra forskningsadministrasjonen, biblioteket og forskningsutvalget/PhD-programmet, og blir ledet av biblioteket. Gruppens hovedfokus i 2010 har vært arbeid med:

- innholdsmessig avgrensning
- strukturering av arkivet
- avtaleverk
- opphavsrettslige problemstillinger

Prosjektgruppens anbefalinger er vedtatt i AHOs forskningsutvalg. Prosjektgruppen følger nøye med i arbeidet som gjøres nasjonalt på området, og imøteser synergi av Cristin-samarbeidet.

Opphavsrettslige begrensninger har vært en stor utfordring, særlig i forhold til visuelt materiale. Illustrasjoner er en viktig og integrert del av de fleste PhD-avhandlinger utgitt ved AHO. Hjemmelen til å benytte illustrasjoner i en vitenskapelig fremstilling kan neppe anvendes på et generelt grunnlag når det gjelder elektronisk publisering på Internett. De fleste UH-institusjoner "løser" dette ved å fjerne illustrasjonene i sine vitenarkiv. For AHOs fag er dette ikke tilfredsstillende. Prosjektgruppen har brukt mye ressurser på å diskutere mulige løsninger og bidra til rettighetsklarering. Pr. i dag har vi 4 avhandlinger i ADORA, og 4 er under behandling. Mange av AHOs avhandlinger vil neppe kunne publiseres digitalt fordi rettighetsklarering vil være for omfattende og fordi avhandlingen vil ha for redusert verdi dersom illustrasjonene fjernes.

Prosjektgruppen har startet arbeidet med å få inn vitenskapelige artikler i ADORA. Et overslag viser at mer enn 50 % av AHOs vitenskapelige tidsskriftartikler i 2010 er publisert i tidsskrifter som tillater en eller annen form for egenarkivering i institusjonelle vitenarkiv.

Publikasjoner, foredrag og mediebidrag

I tabellen nedenfor gjengis informasjonen om faglig publisering og formidling fra AHOs forskningskatalog for 2010 i tabellformat. Det tas forbehold om at det kan komme mindre justeringer i tallmaterialet fram til rapporteringsfristen til DBH (1. april). Vi mangler noen få publikasjoner for kontroll av publikasjonsår, og postene er ikke endelig godkjent i Cristin-databasen.

Faglig publisering og formidling	2008	2009	2010
Artikkel i fag-/bransjetidsskrift	21	18	28
Bokanmeldelse i vitenskapelig tidsskrift eller fagtidsskrift	5	4	7
Kapittel i fagbok og institusjonsserie	12	16	20
Kapittel i institusjonsrapport	12	28	0
Fagbok eller vitenskapelig antologi	3	7	5
Doktoravhandling	5	2	3
Institusjonsrapport/fagbok utgitt av institusjon	3	5	8
Foredrag ved internasjonal vitenskapelig konferanse	42	30	45
Foredrag ved nasjonal vitenskapelig konferanse	7	15	5
Foredrag ved fagmøte/fagmesse	22	26	46
Gjeste forelesning	34	27	43
Juryvirksomhet	6	3	2
Priser for virksomhet	1	0	0
Kuratorvirksomhet m.m.	3	6	8
Uspesifisert formidling av FoU-resultater	0	12	2

Publisering og formidling til allmennheten	2008	2009	2010
Artikkel i populærvitenskapelig tidsskrift	2	10	12
Kronikk i dags-/ukepresse	23	9	7
Populærvitenskapelige foredrag	9	13	16
Intervju av faglig/populærvitenskapelig karakter/deltagelse i radio/TV	9	24	16

Generelt sett viser tabellene en videre økning av formidlingsvirksomheten ved AHO.

Kommentar til enkeltutgivelser

I april utkom de tre første bindene i bokserien "as Built", som presenterer enkeltverk innen norsk samtidsarkitektur. De tre første utgivelsene tar for seg Pålbu kraftstasjon av Manthey Kula, Villa Kollstrøm/Østberg av Knut Hjeltne AS og Høgskolen i Østfold, av Reiulf Ramstad Arkitekter. Bøkene utgis på Pax forlag.

I forlengelsen av AHO Works ble boken *AHO Works 2010* med utvalgte studentarbeider utgitt i juni 2010. Strategi for en ny serie av årbøker er under utvikling.

I tillegg har det vært en rekke mindre publikasjoner med resultater fra undervisningen, som GK1s bok om Odda og kurskatalogen fra kurset "Re-store".

Web og sosiale medier

Arbeidet med videreutvikling av AHOs nettkommunikasjon fortsetter. Skolens nettsider gir rom for en visuell presentasjon av skolens mange prosjekter, og et eget område på nettsidene konsentrerer seg om å vise fram forsknings- og studentprosjekter med bilder, omtale, fagtilknytning og kontaktinformasjon til de forskere eller studenter som arbeider med prosjektet.

Et utvalgt studentprosjekt vises fram på nettstedets forside hver uke, sammen med en oversikt over nyheter og aktiviteter som angår eller foregår på skolen. Over halvparten av alle nyhetssaker som legges ut på AHOs nettsider omhandler forsknings- eller studentprosjekter med tilknytning til skolen. I tillegg presenteres utstillingene som finner sted i skolens galleri, samt presentasjon av de ukentlige gjesteforelesningene.

Arbeidet med oppbyggingen av AHOs nettsted har fortsatt i 2010 med fokus på bl.a. innsamling av prosjekter, oppbygging av forskningsformidlingen etc. Langt flere av skolens evenementer annonseres nå gjennom nettsiden, noe som gir en større representasjon av hva som foregår. Arbeidet med tekniske forbedringer fortsetter i 2011.

AHO har også tatt steget over i de sosiale medier, og har per tiden en egen Facebookside og Twitterkonto.

Facebook: <http://www.facebook.com/pages/Arkitektur-og-designhogskolen-i-Oslo/164754554467>

Twitter: http://twitter.com/AHO_Oslo

Tilsammen har AHO i disse kanalene rundt 400 følgere (pr. 1.2.2011). Skolen har ikke utviklet en særskilt politikk for bruken av sosiale medier, men begge kanalene brukes i all hovedsak kun til å generere økt trafikk til nettsiden gjennom å legge ut lenke til nye nyhetssaker, samt informasjon om arrangementer.

Arrangementer annonseres også gjennom kulturkalenderen Underskog:
http://www.underskog.no/sted/1306_arkitektur-og-designhoegskolen-i-oslo

Bilder fra aktiviteter og utstillinger på skolen ut på bildenettstedet Flickr:
http://www.flickr.com/photos/aho_oslo/

AHO har også opprettet en egen gruppe for tidligere studenter og ansatte i tjenesten LinkedIn, for å bedre kunne holde kontakt med de som går ut fra skolen.

Flere av AHOs forskningsprosjekter driver formidlingsvirksomhet og formidling gjennom egne blogger og nettsider. Dette gjelder bl.a. forskningsprosjektet Record (www.recordproject.org), At-One (www.serviceinnovation.org), Propocon (www.propocon.com), selskapet AR-lab (<http://architect.no>) og Routes, Roads and Landscapes (<http://routes.no>). Enkelte ph.d-studenter har også opprettet egne blogger i tilknytning til sine forskningsprosjekt, og på mange kurs oppfordres studentene til å dokumentere og presentere sine arbeider gjennom blogger.

Presse

Atekst 2010: 276 treff

Presseoppslag: Markante fagfolk, som Erling Dokk Holm og Karl Otto Ellefsen er mye brukt i mediene både i egenskap av egen kommentarvirksomhet og som medlemmer i juryer etc. En del konkrete studentprosjekter har også fått mye oppmerksomhet, bl.a. i Aftenposten. Særlig utstillingen "Norsk bildesign" ga stor medieoppmerksomhet.

Relevante nyhetsoppslag legges ut på nettsiden under AHO i media;

<http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Dette-skriver-andre/AHO-i-media-2010/>

Livslang læring

AHO tar et spesielt ansvar for formidling til profesjonene som rekrutterer studenter fra våre utdanninger. Dette innebærer nå at AHO skal omorganisere og reprofilere sin etter- og videreutdanning.

- *AHO skal revitalisere samarbeidet med NTNU, NAL, Arkitektbedriftene og andre profesjonsorganisasjoner om systemer for etterutdanning. Målet er en felles etterutdanningsorganisasjon som arbeider innen våre fagfelt.*
- *AHO skal i løpet av 2010*
- *ta opp nye kull i erfaringsbaserte mastere i urbanisme og arkitekturvern,*
- *lage planer for erfaringsbaserte mastere i interaksjonsdesign/servicedesign.*

Samarbeidet med profesjonsorganisasjonene ble midlertidig avsluttet etter at Norske Arkitekters Landsforbund gikk vekk fra fellesplanene om å etablere et aksjeselskap for etterutdanning med AHO og NTNU som partnere. Samarbeidet er tatt opp på nytt i 2011. Samtidig diskuteres mulighetene for institusjonssamarbeid om etterutdanning i Profesjonsrådet for arkitektur.

Nye kull er i 2010 tatt opp til AHOs erfaringsbaserte mastere i urbanisme og arkitekturvern.

Risikovurdering 2010 – virksomhetsmål 3.1

Denne var knyttet til *utnyttet potensial for formidling og deltakelse i samfunnsdebatten.*

Deltagelsen vurderes som tilfredsstillende, men har mangler innenfor vesentlige felter som AHOs bidrag til utvikling av offentlig tilgjengelig fagkritikk innenfor arkitektur og design. AHO arbeider med en strategi for samfunnskontakt og formidling som bygger videre på Strategi 2020 og instituttstrategiene.

VIRKSOMHETSMÅL 3.2

Vitenskapelige høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal stimulere nye ideer og motivere faglige ansatte til å initiere prosjekter blant annet ved hjelp av kurs og informasjonsmøter ved AHO.

AHO skal fremme bredere kunnskap om patenter, IPR og kommersialisering ved hjelp av kurs og informasjonsmøter for ledelse, administrasjon, forskere og studenter.

AHO skal vurdere prosjekter i lys av deres kommersialiseringspotensial og å gi dem støtte til å gå videre i kommersialiseringsprosessen.

Rapportering under virksomhetsmål 3.2:

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010 / 2011
Omfang av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (ekskl NFR)	2172	5694	4815	4835	6000 / 6000
Mottatte forretningsideer	0	0	2	6	1 / 4
Mottatte forretningsideer som har resultert i opprettelse av selskap	0	2	0	0	1 / 1

AHO la i *Rapport og Planer 2009-2010* fram mange helt konkrete resultatmål for virksomhetsmål 3.2. Disse gjengis ikke på nytt, men omtales som del av den generelle omtalen av måloppnåelse. På de fleste punkter er målene nådd.

Spesielt kan AHO vise til en god utvikling i samarbeidet med samfunns- og næringsliv innen designfeltet.

Resultatmål for bidragsfinansiert virksomhet var i 2010 satt til 10 mill kr. Resultatet ble totalt 13,5 mill kr, herav 6,8 mill fra NFR.

Resultatmål for eksternfinansiert virksomhet var inntjening kr 100 000 per institutt, totalt kr 400 000. Her ble samlet resultat en omsetning på kr 761 000, som ga et tilskudd til virksomhetskapitalen på kr 84 000.

Det er i 2010 arbeidet for å utvikle institusjonskulturen knyttet til innovasjon og kommersialisering. Oversikten nedenfor viser de aktiviteter som er gjennomført.

Virksomhet Innovasjon og kommersialisering i 2010

Antall konferanser/seminarer/kurs om kommersialisering av FoU			4
	Antall deltakere totalt (ca)	44	
	Antall deltakende studenter (ca)	10	
	Antall deltakende vitenskapelig ansatte (ca)	26	
Antall oppsøkende tiltak for å innhente forskningsbaserte forretningsideer			12
	Antall individuelle møter med forskere	9	
	Antall informasjonsmøter med hele fakulteter/institutter/avdelinger	3	
Antall forskningsbaserte forretningsideer vurdert som interessante			6
	Fra vitenskapelig ansatte	4	
	Fra studenter	1	
	Med kvinnelig idéhaver	1	

Kvalitetssikring av innovasjonsorienteringen i undervisningen

I 2010 har infrastrukturiltakene i stor grad rettet seg mot å støtte og veilede enkelte prosjekter. Utfordringene er størst knyttet til formalisering av samarbeidsavtaler som etablerer et solid økonomisk grunnlag for denne virksomheten ved AHO. For å fremme individuelt og institusjonelt initiativ har AHO i 2010 inngått en samarbeidsavtale med IT-Fornebu og Oslo Medtech med målet å etablere og utvikle innovasjonsprosjekter med fokus på følgende kunnskapsintensive områder: Telecom, internett og media, Biotech og helse, Service innovation og Cleantech (inkl. energi og miljø). I 2010 har AHO også oppnådd å fremme bevisstheten omkring mulighetene for nyskaping og kommersialisering, noe som bl.a. vises gjennom nye prosjekter som er initiert.

Av de tre sentraene med innovasjonsinnretning er det særlig senter for design som kan vise til konkrete resultater i 2010. Dette senteret har levert 6 forskningsbaserte forretningsideer og nådd de mål som er satt for eksternt samarbeid. Senter for arkitektur og tektonikk har rekruttert en internasjonalt anerkjent professor, mens Senter for byforskning har kommet langt i å utvikle eksterne samarbeidsrelasjoner.

Innovasjonskultur og infrastruktur for innovasjon

AHO har utviklet retningslinjer som legges til grunn ved kommersialisering av oppfinnelser gjort ved AHO.

AHO har i flere år lagt ned betydelige ressurser for å styrke den akademiske kulturen for innovasjon ved å skape en administrativ infrastruktur som stimulerer høgskolens evner til innovasjon og nyskaping. En stor del av innsatsen har rettet seg mot videreutvikling av administrative rammebetingelser for målrettet og strukturert innovasjons- og kommersialiseringsarbeid. For å møte utfordringene på dette feltet er det inngått en samarbeidsavtale med IT-Fornebu.

AHO har fått FORNY-midler fra NFR for det videre arbeidet på området. Følgende tiltak vil være viktige:

- Fremme bredere kunnskap om patenter, IPR og kommersialisering ved hjelp av kurs og informasjonsmøter for ledelse, administrasjon, forskere og studenter.
- Vurdere prosjekter i lys av deres kommersialiseringspotensial og å gi dem støtte til å gå videre i kommersialiseringsprosessen.

Rettighetspolitikk er flere ganger tatt opp i AHOs styre. Det er fastsatt standard for Melding om oppfinnelse gjort av personer ansatt ved/tilknyttet AHO og standard Avtale om overtakelse av rettigheter til arbeidsresultater.

Forretningsideer - prosjekter med kommersialiseringspotensial

AHO hadde som mål å motta 1 forretningsidé fra sine medarbeidere i 2010. Resultatet ble 6. Kun 1 av forskningsbaserte forretningsideer som er mottatt i de seinere årene har til nå blitt kommersialisert. Ett kommersialiseringsprosjekt er skrinlagt, for øvrig er de mottatte ideene fortsatt i en initierende fase for kommersialisering.

AHO har i flere år hatt et nært faglig samarbeid med Institutt for energiteknikk (IFE) i Halden innen feltet Augmented Reality. Dette er teknologi som i vår sammenheng kan brukes til visualisering og presentasjon av planer i forbindelse med arkitektur og byplanlegging. For øvrig arbeides det primært med å utvikle teknologien til bruk i Forsvaret. I tillegg tar en sikte på en rekke andre anvendelsesområder, f. eks. i spillindustrien. Samarbeidet med IFE har vært meget vellykket og resultatene har fått stor internasjonal oppmerksomhet. For tiden arbeides det med to doktoravhandlinger ved AHO på dette feltet. IFE har sammen med Campus Kjeller (CK) og AHO tatt initiativ til å etablere selskapet AR-lab AS, som har til formål å kommersialisere resultatene. Så langt eies AR-lab AS av CK og IFE. AHO har besluttet å benytte opsjon på kjøp av 750 aksjer pålydende kr 100 i 2010. På denne måten sikrer AHO seg styrerepresentasjon i selskapet og deltagelse i oppdrag og utviklingsarbeid rettet mot kommersielle aktører.

Bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet

AHO nådde i 2010 ikke sine kvantitative mål for bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet, ekskl NFR. Imidlertid er det i 2010 lagt et godt grunnlag for en positiv utvikling på dette feltet i 2011 først og fremst gjennom etableringene de to forskningssentra på Institutt for design og Institutt for arkitektur.

Risikovurdering 2010 – virksomhetsmål 3.2

Risikovurderingene var knyttet til:

Utnyttet potensial for samarbeid med samfunns- og næringsliv. Her er alle tre tiltak som ble foreslått satt i verk: (1) Undervisningen er mer direkte til aktuelle utfordringer i bedrifter først og fremst på Institutt for design. (2) Retningslinjer og avtaleverk for samarbeid med samfunns- og næringslivspartnere er standardisert. (3) Nok en professor II med høy kompetanse fra næringslivet er tilsatt. Tiltakene gir effekt foreløpig først og fremst innenfor Institutt for designs virksomhet.

AHO øker ikke omfanget av oppdragsvirksomhet. Virksomheten øker, men den har fortsatt alt for lite omfang. Ny økonomidirektør leder et prosjekt for å styrke dette virksomhetsfeltet i 2011.

SEKTORMÅL 4: FORVALTNING

Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.

VIRKSOMHETSMÅL 4.1

Universiteter og høyskoler skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

DELMÅL FOR 2010:

Økte studenttall, større kapasitet og bedre utnyttelse av basisinvesteringer og faste kostnader skal gi økt økonomisk handlefrihet og større mulighet for egne strategiske satsinger.

- *Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengenheter skal reduseres i forhold til resultater i 2009.*
- *Driftsutgifter per publikasjonspoeng og meritterende kunstnerisk utviklingsarbeid skal reduseres i forhold til resultater i 2009.*
- *AHO skal sette av minimum 1 % av totalbudsjettet årlig til oppbygging av strategisk fond.*

Rapportering under virksomhetsmål 4.1:

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå 2010 / 2011
	2007	2008	2009	2010	
Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenheter	273	299	305	291,5	305 / 290
Driftsutgifter per publikasjonspoeng	-	5436	4376	3585 *)	4000 / 4000
Forholdet mellom vitenskaplige og administrativt ansatte	2,63	2,23	2,33	2,51**)	Nåværende nivå

*) Endelig tall for Publikasjonspoeng foreligger ikke ennå pga. overgang til Cristin-databasen
Publikasjonspoeng pr. 28.2. = 38,9

***) Verkmestere er nå klassifisert som faglige støttestillinger, mens de tidligere var klassifisert som administrativt ansatte. Uten denne endringer blir forholdet 2.32. Se stillingskodetabell mot slutten av rapportering av virksomhetsmål 4.1.

Driftsutgiftene pr. avlagt 60-studiepoengsenhet ble redusert fra 2009 til 2010. Ambisjonsnivået var å opprettholde resultatet fra 2009. Driftsutgifter pr publikasjonspoeng beregnes ikke i DBH på grunn av at AHO er unntatt fra resultatbasert tildeling etter publikasjonspoeng. AHO har selv beregnet tall for 2008, 2009 og 2010. Målet om reduksjon i utgiftene fra 2009 til 2010 ble mer enn nådd.

På grunn av ekstraordinære sparetiltak i 2010, vil utgifter pr. 60-studiepoengsenhet og pr. publikasjonspoeng fra 2009 til 2010 være krevende å opprettholde i årene framover.

Andel vitenskapelig/administrativt ansatte har endret seg lite fra 2009 til 2010. Ambisjonen er at dette forholdet skal være stabilt. For en liten institusjon som AHO er det å sikre administrativ profesjonalitet på alle aktuelle områder, en stor utfordring. Det er arbeidet med å sikre kritiske administrative funksjoner ved utvikling av overlappende kompetanseområder/funksjonsområder. Tilfredsstillende sikkerhet på dette området bør søkes gjennom institusjonelt samarbeid, jf. SAK. Arbeidet med bedring av AHOs økonomi og økonomiforvaltning har i stor grad skjedd med hjelp av innleid konsulent.

På grunn av behovet for å spare inn merforbruk fra 2009 og nødvendige omstillingstiltak i forbindelse med tiltakspakke for økonomiadministrasjonen ble ikke målet om å avsette til fond prioritert.

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal videreutvikle ledelsesfunksjoner på alle områder som sikrer handlingsdyktighet, medvirkning og økt fokus på økonomistyring og personalledelse.

- *AHOs program for lederutvikling skal drives videre gjennom hele 2010.*
- *Alle 4 institutter skal ha sterk og funksjonsdyktig ledelse ved slutten av 2010.*

Alle institutter har nå sterk og funksjonsdyktig ledelse. Program for lederutvikling ble avsluttet sommeren 2010 på grunn av de omprioriteringene som var nødvendige for å gjennomføre tiltakspakke for økonomiforvaltningen. Blant annet på grunn av nyrekruttering til administrativ ledelse vil programmet bli vurdert igangsatt på nytt høsten 2011.

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal utvikle og implementere planer for rekruttering og kompetanseutvikling som reflekterer høyskolens satsingsområder.

- *Utarbeide langsiktige rekrutteringsplaner sett i lys av aldersprofil på AHOs personale.*
- *Utarbeide beredskapsplaner for dekning av kritiske administrative funksjoner.*

Det er ikke utviklet langsiktige rekrutteringsplaner sett i lys av aldersprofil på AHOs personale. Beredskap for dekning av kritiske administrative funksjoner er diskutert og søkt løst overlappende funksjonsfelt.

Systematisk etterutdanning på faglig side gjennomføres spesielt om bærekraftutfordringen innen AHOs fag.

Strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering

AHO har i flere år arbeidet med en strategi for vekst for å sikre kritisk masse av lærere og studenter, et bredt studietilbud og forbedring av institusjonsøkonomien. Nødvendige omprioriteringer for å dekke merforbruk i 2009 førte i 2010 til lavere investeringer i infrastruktur og faglige satsinger enn i tidligere år. En har imidlertid likevel opprettholdt veksten i antall studenter, fast vitenskapelig stab er ikke redusert, og en kan vise til vekst både i studiepoengsproduksjon og publikasjonspoeng.

Sentrale midler avsatt til strategiske faglige satsinger utlyses i intern konkurranse og prioriteres av styret. Dette er ett av flere tiltak som sikrer sammenheng og konsistens i fagpolitikken ved AHO.

Oppbygging av høgt prioriterte faggrupper og forskningssentra har fortsatt i 2010. Dette har skjedd gjennom ekstern finansiering og strategiske prioriteringer. Rekruttering til to toppstillinger innen disse områdene har underbygget denne strategien i 2010.

Som ledd i å øke den vitenskapelige kompetansen arbeider nå 3 fast vitenskapelig ansatte med doktorgrad i sin forskningstid. Det er gjennomført rekruttering for å styrke den vitenskapelige kompetansen innen utvalgte satsingsområder. Tildeling av forskningstermin skjer på grunnlag av faglige prioriteringer og kvalitetskrav.

Risikovurderinger 2010 – virksomhetsmål 4.1

Risiko var i 2010 vurdert knyttet til *Svak faglig utvikling av deler av det vitenskapelig personale.* Systematisk etterutdanning gjennomføres spesielt om bærekraftutfordringen innen AHOs fag.

Kritiske administrative funksjoner blir ikke ivaretatt ved sykdom, permisjon eller opphør av tjeneste. Beredskapsplaner utarbeidet og overlappende kompetanse for kritiske funksjoner er etablert.

AHO klarer ikke å opprettholde tilstrekkelig administrativ profesjonalitet med de krav som vil bli stilt i framtiden.

Dette er en stor utfordring for AHO. Arbeidet med bedring av AHOs økonomi og økonomiforvaltning har i stor grad skjedd med hjelp av innleid konsulent. Nytilsetninger foretas og SAK- samarbeid innen administrative funksjoner utredes.

VIRKSOMHETSMÅL 4.2

De vitenskapelige høyskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal gi arbeidsbetingelser som er konkurransedyktige målt mot det private markedet og som gir rom for individuell tilpasning.

- *Videreføring av systemet med arbeidsplaner for alle faglig ansatte for å sikre optimal ressursutnyttelse.*

Arbeidsmiljø og intern kommunikasjon skal fremme engasjement og fellesskap.

- *Lederutviklingsprogrammet skal utvikles i retning av generell organisasjonsutvikling med pilotprosjekter som omfatter administrativt samarbeid og utvikling av fellesskap på instituttene.*

Arbeidsmiljøet i økonomiadministrasjonen er viet særlig oppmerksomhet. Ekstern konsulent er engasjert og det er lagt stor vekt på oppfølging fra ledelsen.

Alle planlagte tiltak for å styrke personalledelsen er ikke gjennomført i 2010 på grunn av nødvendige endringer i administrative prioriteringer.

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal utvikle og implementere planer for nyrekruttering og kompetanseutvikling som bidrar til likestilling. Resultatmål er:

- *50 % kvinner blant nytilsatte ledere.*
- *50 % kvinner blant nytilsatte i førstestillinger.*

Rapportering under virksomhetsmål 4.2:

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2011
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	32,2	29,9/47,7	31,8/54,2	51,3*)	Opprettholde nivået
Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori		Se egen tabell nedenfor	Se egen tabell nedenfor	Se egen tabell nedenfor	Økning andel kvinner i førstestillinger

*) Tidligere feilrapportert i denne tabellen, ny beregning gjelder. Se Stillingskodetabell mot slutten av rapporteringen av virksomhetsmålet.

Andel førstestillinger er på nær 50 %. Når en tar i betraktning at ca 20 % av den vitenskapelige staben er stipendiater, ansees andelen førstestillinger å være tilfredsstillende. Til tross for at tallene indikerer en liten nedgang i andel førstestillinger, mener en at den langsiktige trenden er positiv.

AHOs mål om 50 % kvinneandel blant nytilsatte ledere og i førstestillinger i 2010 er nådd. Totalt sett er kjønnsfordelingen ved skolen god. Nær 60 % av AHOs stipendiater (inkludert post.doc-stipendiaten) er kvinner. Andel kvinner i faste førstestillinger er på 30,9 % som er på nivå med 2009. I 2010 ble det rekruttert 1 ny kvinnelig økonomidirektør (tiltredelse 2011), 2 nye kvinnelige instituttledere og to nye professorer hvorav 1 var kvinne.

Arbeidet i likestillingsutvalget har fått vesentlig høyere prioritet i 2010. Det er særlig lagt vekt på gjennomgang av strategier, retningslinjer og rutiner med sikte på å ivareta likestillingshensyn.

Bevisst prioritering av forskningsterminer og tilrettelegging for at fast vitenskapelig personale kan arbeide med doktorgrad er viktige tiltak for å sikre et høyt kompetansenivå.

Midlertidige stillinger

I tilbakemeldingen fra etatsstyringsmøtet 2010 presiserer Kunnskapsdepartementet at *"bruken av midlertidige stillinger skal ned og at institusjonen selv må ha trykk på dette."* AHO har en liten andel medarbeidere med midlertidig tilsetning.

- 4 faglige førstestillinger er omdefinert fra midlertidige stillinger til faste stillinger i 2009 – 2011.
- AHO har utviklet klare prinsipper for bruk av midlertidige førstestillinger rekruttert på kunstnerisk grunnlag.
- AHO bedrer tilsetningsvilkår for timelærere ved at semesterengasjementer nå lyses ut som 3-årsstillinger.

Stillingskode	2008			2009			2010		
	Totalt	Kvinner	%	Totalt	Kvinner	%	Totalt	Kvinner	%
AMANUENSIS	1,8	-	-	1,8	-	-	1,8	-	-
AVDELINGSLEDER	4,0	2,0	50,0	4,0	2,0	50,0	5,0	3,0	60,0
DIREKTØR	2,0	1,0	50,0	2,0	1,0	50,0	1,0	-	-
DRIFTSLEDER	1,0	-	-	1,0	-	-	1,0	-	-
DRIFTSTEKNIKER	1,0	-	-	1,0	-	-	1,0	-	-
FORSKER	3,0	1,0	33,3	3,0	1,0	33,3	3,0	2,0	66,7
FØRSTEAMANUENSIS	9,0	4,3	47,8	11,2	4,2	37,5	11,7	2,3	19,2
FØRSTEKONSULENT	8,0	6,0	75,0	6,0	5,0	83,3	7,0	6,0	85,7
INSTITUTTLEDER	1,8	-	-	1,8	-	-	1,8	0,8	41,7
KONSULENT	3,0	2,0	66,7	3,3	2,3	69,7	2,5	1,5	60,0
MESTER	2,5	-	-	2,4	-	-	2,5	-	-
POSTDOKTOR	2,0	2,0	100,0	2,0	2,0	100,0	1,0	1,0	100,0
PROFESSOR	20,1	3,9	19,4	21,4	4,1	19,0	22,5	7,7	34,2
PROFESSOR II	2,7	0,7	25,9	2,7	0,7	25,9	2,5	0,7	28,0
REKTOR							1,0	-	-
RÅDGIVER	6,0	4,0	66,7	6,0	4,0	66,7	6,0	3,0	50,0
SENIORKONSULENT	1,0	0,0		1,0	0,0		1,0	-	-
SENIORRÅDGIVER	1,5	1,5	100,0	1,0	1,0	100,0	2,0	2,0	100,0
BIBLIOTEKAR							1,0	1,0	100,0
SPELIALBIBLIOTEKAR	3,0	3,0	100,0	2,3	2,3	100,0	2,0	2,0	100,0
STIPENDIAT	22,0	13,0	59,1	18,6	10,6	57,0	19,0	8,0	42,1
STIPENDIAT	1,0	1,0	100,0	1,0	1,0	100,0	1,0	1,0	100,0
UNIVERSITETSLEKTOR	6,2	2,5	40,3	4,8	2,3	47,9	5,5	2,0	36,4
Sum	102,6	47,9	46,7	98,3	43,5	44,2	102,8	43,9	42,7
<i>Underv-/forsknings-/formidl.- stillinger, ekskl. 1. stillinger</i>	34,0	17,5	51,5	29,2	14,9	51,0	30,3	13,0	42,9
<i>Støttestillinger</i>	3,0	3,0	100,0	2,3	2,3	100,0	5,5	3,0	54,5
<i>Førstestillinger</i>	33,8	10,9	32,3	37,3	11,0	29,4	37,7	11,7	30,9
<i>Stipendiater totalt</i>	23,0	14,0	60,9	19,6	11,6	59,2	20,0	9,0	45,0
<i>Und-/forsk-/formidl inkl 1.st.</i>	67,8	28,4	41,9	66,5	25,9	38,9	68,0	24,7	36,3
<i>Do. ekskl. Stipendiater</i>	44,8	14,4	32,1	46,9	14,3	30,5	48,0	15,7	32,7
<i>Vitensk.ansatte (u-f+støttest.)</i>	70,8	31,4	44,4	68,8	28,2	40,9	73,5	27,7	37,6
<i>Administrativt ansatte</i>	31,8	16,5	51,9	29,5	15,3	51,9	29,3	16,3	55,5

Personalpolitiske tiltak og arbeidsmiljø

AMU avgir årlig rapport til styret og det er ikke avdekket alvorlige arbeidsmiljøforhold.

Det ble ikke registrert alvorlige skader i 2010. Sykefraværet var på 3,9 % og uforandret i forhold til 2009. AHO har et godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten, og etter anbudsinnbydelse er samarbeidsavtalen fornyet. I 2010 er det bl.a. gjennomført vernerunde, brannøvelser og individuelle helseundersøkelser. Spørreundersøkelser som ble gjennomført i forbindelse med individuelle arbeidshelseundersøkelser viste gjennomgående tilfredshet med det psykososiale arbeidsmiljøet. En mener at en har et godt bedriftshelsetilbud til medarbeidere som har behov for individuell oppfølging.

AHO har i 2010 revidert sine etiske retningslinjer både med tanke på forebygging av misligheter og for å sikre håndtering av tilfeller som måtte oppstå.

Risikovurderinger 2010 – virksomhetsmål 4.2

Mangel på reell likestilling mellom kjønnene.

AHOs mål om 50 % kvinneandel blant nytilsatte ledere og i førstestillinger i 2010 er nådd.

Alle tiltak for å styrke personalledelsen er ikke gjennomført i 2010 på grunn av nødvendige endringer i administrative prioriteringer.

VIRKSOMHETSMÅL 4.3

De vitenskapelige høyskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.

På grunn av behovet for ressurser til arbeid for forbedring av AHOs økonomi og økonomiforvaltning ble agenda for virksomhetsmål 4.3 endret våren 2010 og sammenfaller ikke med planene lagt fram for Kunnskapsdepartementet i *Rapport og Planer 2009-2010* pr. 1.3.2010.

Rapportering under virksomhetsmål 4.3:

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010 / 2011
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,30	0,92	0,76	0,93	>1 /
Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)	4195	6493	3353	- 2270	- 1 mill /

Regnskapet for 2010 viser et mindreforbruk på 0,703 mill kr, merforbruk i 2009 på 2,737 mill kr er da innarbeidet. Inkl NFR-midler økte avsetningene i 2010 med ca 3,4 mill kr, eks NFR-midler økte avsetningene med 2,270 mill kr. Ambisjonsnivået for tilgang i avsetninger ble således nådd.

Likviditetsgraden forbedret seg betydelig fra 2009 til 2010, men den er fortsatt litt under målet som er satt på 1,0.

Målet om å avsette 1 % av totalbudsjettet til oppbygging av strategiske fond ble ikke nådd. Dette skyldes ekstarordinære innsparingstiltak for å dekke inn merforbruk fra 2009.

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal i 2010 ta tiltak som tar sikte på å gjenopprette Kunnskapsdepartementets tillit til AHOs forvaltning av økonomi, styrets tillit til AHOs ledelse i håndtering av økonomisaker og tilliten til AHOs administrative økonomiforvaltning.

En skal i denne sammenhengen vurdere

- *organisering av økonomifunksjonen,*
- *ansvar og myndighet i økonomiforvaltningen,*
- *kompetanse i økonomiforvaltningen,*
- *kapasitet, rutiner og prosesser i økonomiforvaltning,*
- *tiltak for styrking av kompetanse i økonomistyring i AHOs styre.*

AHO skal ha styringssystemer og kompetanse som sikrer målrettet og effektiv drift.

- *Analyser av intern ressursbruk skal utvikles som redskap for effektiv drift.*
- *Videreføring av program for styrking av økonomiforvaltning som omfatter systemer for løpende budsjett rapportering og opplæring av budsjettansvarlige.*
- *Revisjonsbrev uten vesentlige merknader.*

Arbeidet med AHOs økonomi og økonomiforvaltning ble gjennomført etter en "Tiltakspakke for økonomiforvaltningen" vedtatt i AHOs styre i mai 2010. Dette prosjektet er i all hovedsak gjennomført som planlag. En rekke tiltak med betydelig effekt for å bedre økonomiforvaltningen er gjennomført. Viktigste tiltak og effekter er:

- Budsjettet for 2010 er kvalitetssikret, bl.a. gjennom vesentlig større vekt på å redusere risiko ved større avsetninger til uforutsatte utgifter.
- Budsjettet er gjennomført med tettere oppfølging av budsjettenhetene.
- Internkontroll og avstemming av regnskapet er forbedret.
- Risikoutsatte prosjekter er gjennomgått. Risiko som er avdekket, er hensyntatt i budsjettet.
- Regnskap for første og andre tertial er avlagt uten negative tilbakemeldinger.

- Tilbakemeldingene fra KD tilsier at tertialregnskapene oppfyller kravene til regnskapsrapporteringen.
- Nytilsatt økonomidirektør (fra januar 2011) og økt fast økonomistab sikrer kompetanse og økt kapasitet på sikt.
- Gjennomgang og forbedring av rutiner og systemer.
- Ansvar og myndighet i økonomiforvaltningen er gjennomgått og organsiasjonsmessige justeringer er foretatt.

Det er leid inn konsulent som har bistått betydelig i dette arbeidet. Prosjektet har også krevd betydelige budsjettmessige omprioriteringer. Forøvrig viser en her til omfattende kommunikasjon og rapportering til departementet.

Anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

Det er avdekket tilfeller av svikt i oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser ved enkelte innkjøp i 2010. Dette er kommunisert i revisjonsbrev fra Riksrevisjonen som AHO har svart utfyllende på.

AHO har gjennom 2010 lagt ned et betydelig arbeid for å sikre at anskaffelsene skjer i henhold til regelverket. Interne rutiner er gjennomgått og revidert, det er etablert ordning med innkjøpsansvarlig, og innkjøpsområdet vil bli høyt prioritert også i 2011. En mener at en på denne måten har redusert risikoen for avvik vesentlig.

Innføring av nytt elektronisk bestillingssystem er utsatt til 2011. En mener dette ikke har hatt negative konsekvenser for kvalitetssikring av innkjøpene.

AHO har lagt stor vekt på at forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet skjer i henhold til gjeldende regelverk. En mener at de eksterne kravene er godt tilfredsstillt i 2010. Området vil likevel ha høy prioritet i 2011, både for å redusere risiko og for å forenkle intern budsjettering og rapportering.

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal iverksette ombygginger og investeringer i infrastruktur som svarer til institusjonens endrete behov.

- *AHO skal investere i konferansesenter/laboratorium for bedriftssamarbeid.*
- *AHO skal revidere planer for bruk av kontorarealer, studioarealer og fellesarealer.*
- *AHO skal, forutsatt bevilgninger, samarbeide med Statsbygg om utvikling av Sydfløyen i Maridalsveien 29.*

Framtidig rombehov er vurdert og en legger til grunn at det er behov for å ta i bruk sydfløyen av Maridalsveien 29. Departementet er orientert om dette og er anmodet om å gjennomføre et forprosjekt for ombygging med sikte på at AHO overtar som leietaker. I påvente av svar fra departementet er ikke dette fulgt videre opp.

På grunn av ekstratordinære tiltak for å spare inn merforbruk ble enkelte planlagte investeringer i bygninger og lokaler ikke gjennomført i 2010.

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal ha et sikkert IKT-system på et høyt nivå som samsvarer med høgskolens behov innen administrasjon, undervisning og FoU. AHOs IKT-strategi (2010) skal definere prioriteringer og gi retningslinjer for implementering.

- *IKT-sikkerhet skal prioriteres i investeringsplaner for 2010.*
- *Meget god dekning av trådløst nettverk i alle AHOs lokaler.*
- *Den høye brukertilfredsheten blant studenter og ansatte skal opprettholdes.*
- *IKT*

AHO la i *Rapport og planer 2009-2010* fram relativt omfattende og detaljerte planer for styrking av IKT-sektoren. Hovedmålet var at:

AHO skal ha et sikkert IKT-system på et høyt nivå som samsvarer med høgskolens behov innen administrasjon, undervisning og FoU. AHOs IKT-strategi (2010) skal definere prioriteringer og gi retningslinjer for implementering.

I hovedsak er disse planene gjennomført. Enkelte tiltak er utsatt til 2011 på grunn av reduksjoner i investeringsbudsjett i juni 2010. IKT-tjenestene har etter hvert blitt sterkere involvert i det faglige utviklingsarbeidet på instituttene.

AHO har forbedret sine IKT-tjenester vesentlig i de siste årene, og har nå et realistisk mål om å være blant de beste UH-institusjonene i Norge mht. tilbud av relevante IKT-tjenester og drift av disse. Gjennom riktig valg av teknologi sikrer IKT-avdelingen at virksomhetens mål og prioriteringer blir optimalt understøttet.

Internkontroll

Internkontrollen ved AHO har fått stor oppmerksomhet gjennom tiltakspakken for økonomiforvaltningen.

Følgende områder knyttet til internkontroll er nylig gjennomgått og synes å fungere tilfredsstillende:

- Etablert kvalitetsystem med løpende oppgraderinger.
- Risiko og sårbarhetsanalyser. System etablert og gjennomføres årlig.
- Etske retningslinjer er vedtatt og kommunisert.
- På basis av Universitets og høgskolerådets utredning om muligheter for misligheter i sektoren har AHO gjennomført en analyse for forebygging av misligheter ved AHO og fulgt opp med presiseringer i alle aktuelle retningslinjer.
- Kvalitetssikring av fakturabehandling gjennom elektronisk fakturahåndtering.

Følgende områder knyttet til internkontroll er under revisjon:

- Interne regnskapsrutiner. Det er på dette området gjort betydelig innsats for oppgradering i 2010 og en er nå på et tilfredsstillende kvalitetsnivå. Imidlertid vil dette området fortsatt ha stor fokus og vil bli fulgt opp i Tiltakspakke (fase 2). Det vises her til egne rapporter knyttet til planlegging og gjennomføring av tiltakspakke for økonomiforvaltningen.
- Arkivplan – kvalitetssikring av arkiveringsrutiner.
- Systemer og rutiner for prosjektstyring.
- Systemer for innhenting av informasjon og oppfølging av personalledelse.
- Styrets rolle i internkontrollen.
- Rutiner for kvalitetssikring av internkontroll.

Samfunnssikkerhet og beredskap

AHO har i 2010 gjennomgått og revidert sin beredskapsplan. Denne omfatter alle typer krise- og ulykkesituasjoner, inkl brann og pandemier. Planen angir organisering av beredskapsarbeidet, instruksjoner for håndtering av krisesituasjoner og ettervern/oppfølging.

Risikovurderinger 2010 – virksomhetsmål 4.3

Risiko var i 2010 vurdert knyttet til:

- *Svikt i økonomiforvaltning som fører til manglende økonomistyring.*
- *Intern ressursallokering er ikke kostnadseffektiv.*
- *Budsjettansvarlige har ikke tilstrekkelig løpende budsjett- og regnskaps-informasjon.*
- *Merknader fra Riksrevisjonen.*

Alle disse risikofaktorene ble søkt redusert gjennom Tiltakspakke for økonomiforvaltning. Omfattende kostnadsanalyser av de ulike delene av AHOs virksomhet og revisjon av budsjetteringsprinsipper vil bli gjennomført som del av Tiltakspakke (fase 2) for økonomiforvaltningen ved AHO.

VIRKSOMHETSMÅL 4.4

Universiteter og høyskoler skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid.

Rapportering under virksomhetsmål 4.4:

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2011 / 2012
Antall studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner (fellesgrader)					1

DELMÅL FOR 2010:

AHO skal ta tiltak for å utvikle SAK-samarbeid sett i forhold til institusjonsstruktur, sett i forhold til kvalitetsheving og effektivisering av administrative funksjoner.

AHO skal gjennomføre en utredning om SAK-samarbeid med NMH og KHiO. Samarbeidet er formalisert i en intensjonsavtale, og det er søkt støtte (1 mill.kr) fra Kunnskapsdepartementet til utredning av samarbeidet.

AHO skal arbeide for nasjonalt SAK-samarbeid på utdanningsområder der dette kan styrke våre studier og sikre bedre ressursutnyttelse.

Gjennomføring av utredning om institusjonssamarbeid mellom UiT og AHO om landskapsarkitektutdanning med sikte på felles mastergrad og etablering av felles grunnutdanning i Tromsø.

Gjennomføring av utredning av samarbeid om designutdanning og verkstedbruk mellom KHiO og AHO.

Initiativer (gjennom Akerselva Innovasjon) for samordning og SAK-samarbeid mellom ulike former for designutdanninger i Osloregionen (østlandsområdet).

AHO skal i SAK-samarbeid med NTNU og UMB ta tiltak for å formalisere samarbeidet innenfor feltet "development studies".

SAK-samarbeid

Utredning av samarbeid mellom NMH, KHiO og AHO ble igangsatt i 2010. Samarbeidet er formalisert i en intensjonsavtale og arbeidet er støttet av Kunnskapsdepartementet ved en bevilgning på 1,5 mill kr som administreres av NMH. Samarbeid innen følgende områder utredes:

- Samarbeid om designutdanning og verkstedbruk mellom KHiO og AHO.
- Samarbeid om administrative tjenester mellom de tre institusjonene. Utredning fra eksternt konsulent vil foreligge innen 1. mai 2011 og institusjonenes ledelse vil deretter gi sin tilrådning om den videre prosessen. Sett fra AHOs side synes det å være et potensial for å utvikle samarbeidsformer som kan gjøre de administrative tjenestene mer robuste og heve kvaliteten uten at de samlede administrative kostnadene øker. Potensialet synes å være størst innen IKT, økonomiforvaltning og personalforvaltning.
- I tillegg er en kommet langt i arbeidet med å utrede institusjonssamarbeid mellom UiT og AHO om landskapsarkitektutdanning. En tar sikte på felles mastergrad og etablering av felles grunnutdanning i Tromsø.

SAK-samarbeid med NTNU og UMB for å formalisere samarbeidet innenfor feltet "development studies" er satt i gang og vil bli formalisert i 2011.

En har ikke prioritert planlagte initiativer (gjennom Akerselva Innovasjon) for samordning og SAK-samarbeid mellom ulike former for designutdanninger i Osloregionen (østlandsområdet).

Brukerundersøkelser

AHO har som del av sitt studiekvalitetssystem gjennomført halvårige brukerundersøkelser blant studenter (svarprosent ca. 60 %) i 2010. Undersøkelsene omfatter alle deler av AHOs undervisning (semesterevaluering). Undersøkelsen som ble gjennomført i vårsemesteret omfattet også de administrative tjenestene: IKT, Bibliotek, Studieadministrasjonen, Driftstjenester, Kantine, Verkstedstjenester og Web. Resultatene ble fulgt opp gjennom behandling i de aktuelle avdelinger og organer. Styret har vurdert både resultatene og oppfølgingen som tilfredsstillende.

AHO gjennomførte en ny kandidatundersøkelse i høstsemesteret 2010. Denne omfattet kandidater uteksaminert fra AHO f.o.m. vårsemesteret 2007 t.o.m. vårsemesteret 2010. 53 % av de spurte svarte på undersøkelsen. Rapport fra undersøkelsen er forelagt Styret og publisert på aho.no.

Generelt sett er forskjellene mellom undersøkelsen tatt opp i 2005 og svarene i undersøkelsen fra 2010 relativt små. Forskjellene i svar er heller ikke særlig store mellom kandidater fra ulike studieprogrammer ved AHO og heller ikke signifikante mellom kandidater tatt opp til første år eller masternivå ved AHO. Forskjellene mellom 2005 og 2010 er også små når vi snakker om overgangen fra studie til arbeidsliv.

Undersøkelsen indikerer at alle kandidater fra AHO kommer i relevant arbeid, men undersøkelsen viser en økning i arbeidsløshet fra 2 % av de som svarte i 2005 til 10 % av de som svarte i 2010.

Interessante observasjoner er at relevant arbeid i studietiden er svært viktig for overgangen til arbeidslivet. 70 % av kandidatene fra AHO får sin første jobb i Oslo og 70 % av arkitektene får sin første jobb på private arkitektkontorer.

Svarene viser at de som svarte vurderte kompetanse i teknikk, konstruksjon og materialer som svakest, mens kompetansen i prosjektutvikling vurderes som høy. Høyest score gis til evne til å arbeide selvstendig og kreativt, til å drive ide- og konseptutvikling og evne til å arbeide under press. Vurdering av hvilken kompetanse som mangler bærer preg av møtet med arbeidslivet. De tidlige studentene savner praktisk yrkesrettet kunnskap, mener skolen bør ha større fokus på resultat og byggbarhet (Arkitekt), realisme og brukerorientering (design).

Kandidatene vurderer sin skriftlig formidlingsevne som mangelfull og savner trening i å arbeide i team og med flerfaglig samarbeid.

Kandidater fra AHO som er aktivt i etter- og videreutdanning, som er utadrettet og synlig i offentlig debatt.

Undervisningsutvalget har på grunnlag av undersøkelsen besluttet en serie tiltak som er lagt inn i AHOs planer for 2011. Ett av tiltakene er en brukerundersøkelse i bedrifter som sysselsetter nyutdannede arkitekter og designere fra AHO for på denne måten å få arbeidslivets vurdering av kandidater fra AHO.

AHO har ikke gjennomført andre typer brukerundersøkelser for eksempel knyttet til eksterne brukere av web i 2010.

3 PLANER FOR 2011

3.1 PLAN FOR VIRKSOMHETEN I 2011

Planer for virksomheten i 2011 bygger på:

- *Strategi 2020* (vedtatt i AHOs styre 9.2.2011).
- Strategier for Institutt for form, teori og historie (tatt til etterretning i AHOs styre 25.2.2011).
- Strategier for Institutt for design (tatt til etterretning i AHOs styre 25.2.2011).
- Foreløpige styrediskusjoner av strategier for Institutt for arkitektur og Institutt for urbanisme og landskap.

Denne planen for 2011 fungerer som AHOs overordnede virksomhetsplan for 2011 (OVP 2011).

AHOs hovedutfordringer er:

- Å opprettholde og styrke sin faglige kvalitet målt opp mot intensjoner om å være et internasjonalt sett fremragende lærested.
- Å utvikle forpliktende faglige internasjonale og nasjonale nettverkssamarbeid innenfor prioriterte fagfelter.
- Å videreutvikle institusjonelle samarbeid som fører til bedre og mer bærekraftige administrative løsninger og gir bedre fundament for videreutvikling av faglig kvalitet.

(Fra *Strategi 2020*)

SEKTORMÅL 1: UTDANNING

Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Generelle prioriteringer ved AHO

AHO skal styrke sin stilling som et fremragende, internasjonalt orientert og spesialisert universitet.

AHO skal prioritere kvalitet framfor kvantitet. AHO satser ikke på bredde, men på faglig spissing av sitt undervisningstilbud.

AHO arbeider i spennet mellom utforskning og eksperimentering på denne ene siden og utdanning for profesjonens og yrkeslivets behov på den andre siden.

VIRKSOMHETSMÅL 1.1

Universiteter og høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Delmål og resultatmål fastsatt av AHO

AHO prioriterer dybde framfor faglig bredde. AHO skal utdanne mastergradskandidater som holder et høyt europeisk nivå innenfor arkitektur, urbanisme, landskapsarkitektur og design og som er kvalifisert for lokale, regionale og globale arbeidsmarkeder.

DELMÅL 1.1.1:

AHO skal videreutvikle sitt internasjonale omdømme som et fremragende lærested innenfor våre fag. Høy kvalitet skal dokumenteres gjennom fagevalueringer og sammenligninger med internasjonale læresteder.

Resultatmål 1:

AHO skal i løpet av høsten 2011 utvikle et system for sammenligning av resultat kvalitet med andre relevante internasjonale læresteder. Første omfattende sammenligning skal gjennomføres i 2012.

Resultatmål 2:

AHO skal gjennomføre av fagevalueringer av AHOs programmer for grunnundervisningen. Opplegg vedtas høsten 2011 og evalueringen skal gjennomføres i 2012.

DELMÅL 1.1.2:

AHO skal videreutvikle faglig brede 3-årige grunnutdanninger med høy pedagogisk kvalitet. Programmene i grunnundervisningen skal gi grunnlag for frihet til spesialisering og eksperimentering i masterdelen av studiene.

Resultatmål 1:

I løpet av 2011 skal det foreligge reviderte og komplette studieplaner for grunnundervisningen innenfor begge studieretninger. Studieplanen skal styrke det profesjonsfaglige grunnlaget og inneholde tiltak for å sikre og evaluere kvaliteten på kandidatene etter tre års grunnutdanning.

Resultatmål 2:

I samarbeid med UiT gjennomføres planlegging av ny grunnutdanning i landskapsarkitektur fra høsten 2012. Grunnutdanningen ved UiT skal planlegges våren 2011 og vedtas i de to institusjonsstyrene før sommeren 2011.

DELMÅL 1.1.3:

Masterutdanningene skal tematisk knyttes til AHOs FoU-aktivitet. Dette skal styrke kunnskapsgrunnet for utdanningene og gi prosjektarbeidene en større grad av eksperimentell karakter og profesjonalitet. Masterutdanningene skal både ha preg av forskningsbasert undervisning og undervisningsbasert forskning.

Resultatmål:

50 % av studiekurs i masterundervisningen skal drive utviklingsarbeid med tydelig og formalisert FoU-tilknytning.

DELMÅL 1.1.4:

AHO vil etablere tydeligere undervisningsprogrammer på masternivå og legge til rette for spesialisering. AHO vil samtidig fortsatt opprettholde et bredt studietilbud der den enkelte student gjennom sine fagvalg velger sin individuelle spesialisering og sin fagprofil.

Resultatmål 1:

Diplomordningen ("Master Thesis") ved AHO skal gjennomgås og ny ordning settes ut i livet i 2012. Gjennomgangen skal omfatte:

- Omfang av diplomarbeidet. Struktur i veiledning og sammenheng med den øvrige mastergradsundervisningen på høyere nivå.
- Krav til oppgavestilling og resultat.
- Sensurordning.

Resultatmål 2:

Alle institutter skal utvikle undervisningsprogrammer på masternivå. Reviderte undervisningsprogrammer innarbeides i studieplan 2012 – 2013.

Resultatmål 3:

Det skal i løpet av 2011 utvikles reviderte, kompatible og kompletterende planer for masterutdanningene i landskapsarkitektur ved UiT og ved AHO.

Resultatmål 4:

I samsvar med resultatene fra kandidatundersøkelsen gjennomført i 2010 vil AHO sette i verk en rekke tiltak:

- Vekt på formidling og skriftelig presentasjon av prosjektinnhold i framlegging og sensur av prosjekter.
- Fortsatt styrking av profesjonskunnskapens del av studieplanen i grunnundervisningen.
- Større grad av gruppearbeid i masterundervisningen. Tiltak for å styrke studentenes flerfaglige forståelse av arkitektur, urbanisme, landskapsarkitektur og design.
- Undersøkelse om arbeidslivets vurdering av kompetansen til kandidater fra AHO (2012).

Tiltakene presiseres i en egen plan fra Undervisningsutvalge som legges fram til orientering for AHOs styre.

DELMÅL 1.1.5:

AHO vil arbeide for å opprettholde den meget store søkningen til både de gjennomgående studiene og til masterstudiene.

Resultatmål:

20 % økning av søkningen til industridesignstudiet målt mot søkning 2010 (førsteprioritetssøkere). 20 % økning i antall kandidater som leverer hjemmeoppgave til vurdering.

Institusjonens planer for oppfølging av tildelte studieplasser

Departementet ber om en redegjørelse for planlagt bruk av midler til nye studieplasser i statsbudsjettet for 2011, med en oversikt over fordeling av plassene på fagområdene.

AHO har gjennom en tiårsperiode økt studenttallet slik at det til grunn for det bredere studietilbudet ligger en større kritisk masse av studenter og en fagstab som er tilpassert undervisning og forskning innenfor disse fagfeltene.

AHO fikk tildelt 25 nye studieplasser i 2009 og 2010. Disse plassene var eksplisitt fordelt mellom økning av opptak i første årskurs (15) og opptak til master i landskapsarkitektur (10). AHO opprettholder opptaket basert på 2008-tall + tilleggsbevilgning i 2009. Den økningen i totaltallet studenter som skyldes opptak til Master i landskapsarkitektur har funnet sted, mens effekten av økte opptakstall for første årskurs vil føre til en økning i det ordinære studenttallet ved AHO fram til høsten 2013.

AHO arbeider med planer om å overta Sydfløyen av Maridalsveien 29, men dette forutsetter renovering av bygningen (Statsbygg) og økte basisbevilgninger til dekning av husleiekostnader.

Opptaksrammer for 2011 er følgende:

- 90 studenter i 1. årskurs (gjennomgående program)
- 45 studenter i 4. årskurs (masternivå)

Dersom Kunnskapsdepartementet åpner for økt basisbevilgning til husleie, kan AHO (Statsbygg) investere i Sydfløyen og ta opptakstallene opp til revisjon.

Diskusjoner knyttet til SAK kan føre til at AHO må legge til rette for økt opptak:

- Utvikling av felles mastergrad i landskapsarkitektur sammen med UiT (planlagt oppstart høst 2012).
- Felles undervisningsopplegg med KHiO innenfor design, interiørarkitektur og eventuelt scenografi.

Risikovurderinger – virksomhetsmål 1.1

AHO vil i samsvar med følgende risikovurderinger iverksette tiltak knyttet til virksomhetsmål 1.1 slik det framgår av oversikten:

	Risikofaktor	Konsekvens	Sannsynlighet	Vesentlighet	Tiltak
1	For lav inntakskvalitet på studenter innenfor industrideSIGN på grunn av for lave søkertall	Middels (2)	Middels (2)	Middels (4)	Tiltak for profilering og markedsføring av utdanningen.
2	Utdanning i landskapsarkitektur som ikke tilfredsstillende AHOs mål om "excellence".	Middels (2)	Stor (3)	Stor (6)	Utvikle samarbeidet som er innledet med Universitetet i Tromsø.

Konsekvens x sannsynlighet = vesentlighet

VIRKSOMHETSMÅL 1.2

Universiteter og høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

DELMÅL 1.2.1:

AHO skal opprettholde et læringsmiljø som fremmer studentenes læringsutbytte best mulig. Høy faglig kvalitet og godt læringsmiljø er AHOs viktigste konkurransefortrinn for rekruttering av studenter. Den fysiske infrastrukturen skal prioriteres høyere.

Tilgang til fremtidsrettet infrastruktur er en forutsetning for høy faglig kvalitet. AHO skal sikre gode bibliotek- og IKT-tjenester og samarbeide om nasjonale fellesløsninger. For å kunne møte kravene til

en effektiv profesjonsutdanning, eksperimentering, forskning og individuell spesialisering, vil AHO tilstrebe å ligge teknologisk i forkant.

Resultatmål 1

AHO skal minimum opprettholde de høye kvalitetene som kommer til uttrykk i evalueringene av undervisningskvalitet og læringsmiljø i undersøkelsene vår og høst 2010.

Resultatmål 2:

Det skal utvikles en tiltaksplan for mer effektiv bruk av skolens lokaler og et forprosjekt for ombygging av sydflyøyen i Maridalsveien 29 til undervisningsformål. Begge prosjekter utvikles med et delmål om å øke tilgjengelighet for studenter med nedsatt funksjonsevne. Dette siste kobles til opplæringstiltak for AHOs tilsatte og studenter.

Statsbygg som eier av lokalene vil i samarbeid med AHO utarbeide en plan som tilfredsstillende kravene for universell utforming. AHO vil ta det nødvendige ansvar for at planen blir iverksatt.

Resultatmål 3:

Som del av skolens IT-plan skal prinsipper for skolens tilbud av IT-tjenester til studentene utarbeides og danne grunnlag for investeringer og for IT-avdelingens oppfølging av studentene.

DELMÅL 1.2.2:

AHO skal opprettholde studiepoengproduksjonen pr. egenfinansiert student på det høye nivået denne produksjonen har i dag. AHO vil prioritere tiltak for å øke studiepoengproduksjonen i landskap som er lav i 2010 (39,2 mot 53,5 på ark og 53,4 på ide).

Resultatmål:

Kandidatuteksaminering som tilsvarer en gjennomføringsgrad på normert tid på 75 % på masternivået. Produksjon pr. egenfinansiert student skal overstige 50 studiepoeng. Minst 90 % samsvar mellom planlagte og avlagte studiepoeng

DELMÅL 1.2.3:

AHO skal styrke sitt system for forbedring og sikring av studiekvalitet.

NOKUT evaluerte høsten 2010 AHOs system for kvalitetssikring av utdanning for andre gang. Sluttrapport med anbefaling om godkjenning er mottatt. Rapporten følges også opp under virksomhetsmål 1.3.

Resultatmål 1:

Oppfølging av NOKUTs evaluering av AHOs kvalitetssystem:

- AHO skal gjøre kvalitetssikringsystemet og dets resultater bedre kjent blant studenter og lærere,

- styrke de internasjonale studentenes deltagelse,
- ta tiltak overfor studietilbud og lærere med de laveste svarandelene i studentevalueringene,
- gjennomføre en internasjonal evaluering av AHOs diplomordning.

Resultatmål 2:

Styrking av utdanningsledelse ved å etablere roller som programansvarlige med tydelige ansvars- og myndighetsområder.

Resultatmål 3:

Styreseminar om læringsmiljø ved AHO høsten 2011.

Risikovurderinger -virksomhetsmål 1.2

AHO vil i samsvar med risikovurderinger iverksette tiltak knyttet til virksomhetsmål 1.2 slik det framgår av følgende oversikt:

	Risikofaktor	Konsekvens	Sannsynlighet	Vesentlighet	Tiltak
1	Mastergradskandidatene holder ikke tilstrekkelig høyt internasjonalt nivå.*)	Stor (3)	Middels (2)	Stor (6)	Knytte utdanningsprogrammene sterkere til FoU. Kvalitetssikre den enkelte students studieforløp. Styrke kvalitetssikring av enkeltkurs i masterundervisningen. Sikre mulighetene for spesialisering.
2	Manglende tegnesalskapasitet og stort press på undervisningsrom på grunn av økende antall studenter.	Middels (2)	Stor (3) Økende i årene framover	Stor (6)	Utrede bruk av sydflyen. Avklare finansiering.

*) Risikofaktor 1 i tabellen over er ny for 2011

VIRKSOMHETSMÅL 1.3

Universiteter og høyskoler skal ha et utstrakt internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

NOKUT evaluerte AHOs system for sikring av studiekvalitet høsten 2010. I sin konklusjon sier den sakkyndige komiteen at AHO innenfor internasjonalisering snarest bør velge og prioritere strategiske utviklingsretninger, beregne hvilke ressurser dette krever, samt allokere de ressursene som kreves. Tiltak som følger av denne vurderingen er lagt inn i styrets kommentar til eget arbeid og under dette virksomhetsmålet, selv om de omfatter institusjonsutvikling generelt og alle deler av AHOs virksomhet.

Delmål og resultatmål for 2011

AHO skal styrke sitt arbeid med internasjonalisering. I løpet av 2011 og 2012 skal AHO velge og prioritere strategiske utviklingsretninger i internasjonalisering, vurdere hvilke ressurser som krever, allokere disse ressursene fra og med budsjettet for 2012. Arbeidet med internasjonalisering intensiveres fra 2011 gjennom omprioritering av arbeidsoppgaver i ledelse og på instituttnivå.

DELMÅL 1.3.1:

AHO skal ha etablerte samarbeidsavtaler om undervisning med ledende skoler innenfor våre fagfelt.

Resultatmål 1:

AHO vedtok høsten 2009 en rutine for årlig evaluering av avtaleporteføljen. Det skal gjennomføres en mer omfattende evaluering av samarbeidsavtaler med europeiske utdanningsinstitusjoner med sikte på å begrense antallet samarbeidsinstitusjoner og gjøre en kvalitetssikring.

Resultatmål 2:

AHOs portefølje av samarbeidsinstitusjoner innenfor utdanning skal styrkes med institusjoner i USA, Canada, Øst-Europa (Russland) og Japan. Samarbeidsavtalene med kinesiske utdanningsinstitusjoner skal fornyes. Det skal satses spesielt på utvikling av nye, faglig attraktive utvekslingsavtaler for master i industridesign både i og utenfor Europa..

DELMÅL 1.3.2:

Undervisningen ved AHO henter ressurser fra et internasjonalt fagmiljø. Skolen har et stort antall internasjonale forelesere og gjestelærere og stor internasjonal søkning av utvekslingsstudenter. Denne sterke internasjonale profilen er det et overordnet mål for AHO å opprettholde.

Den internasjonale søkningen til masterprogrammene skal styrkes. AHO skal tilby faglig attraktive utvekslingsavtaler innenfor alle ordinære studieprogrammer.

Resultatmål 2 og 3 er de samme som for 2010.

Resultatmål 1:

AHO skal utvikle en rekrutteringsstrategi for internasjonal søkning til våre masterstudier. AHO skal styrke rekrutteringen av internasjonale kandidater fra velrenommerte utdanningsinstitusjoner i Europa og Nord-Amerika, særlig til Master i landskapsarkitektur og Master i industridesign. Rekrutteringsstrategien skal omfatte tiltak for merkevarebygging og profilering av AHOs studieprogrammer overfor utvalgte institusjoner både i og utenfor AHOs avtalenettverk.

Resultatmål 2:

AHO stiller enda sterkere krav til kvalitetssikring av søkere til lokale opptak i 2011 gjennom sterkere vektlegging av karakterer fra tidligere utdanning, den faglige sammensetningen av tidligere utdanning og resultater/relevans fra tidligere utdanning sett i sammenheng med nivå og potensial vist i portfolio.

Resultatmål 3:

- Minimum 25 % av masterstudentene og 50 % av PhD-studentene skal gjennomføre utveksling (lengre opphold ved utenlandske læresteder) i løpet av studiet.
- 60 innreisende studenter per år.
- 40 utreisende studenter per år.

Resultatmål 4:

Lærerutveksling er omfattende i våre fag og skjer på ulike nivåer. Korte opphold er mest vanlig i form av gjesteforelesninger, sensoroppdrag, kurskritikk, evaluering av andre utdanninger og studieprogram, samarbeid om internasjonale workshops og ekskursjoner. Lengre forsknings- og undervisningsopphold er mindre vanlig. Enkelte har gjesteprofessorater i utlandet.

- Alle faglige tilsatte ved AHO skal i løpet av et skoleår ha deltatt i ulike former for faglig internasjonal utveksling. Potensialet for lærerutveksling under Erasmus-programmet, både inn- og utreisende skal bekjentgjøres og utnyttes i større grad. Synergieffekter mellom lærerutveksling og studentmobilitet skal utnyttes med tanke på inngåelse av nye utvekslingsavtaler (industridesign).
- Minimum 50 % av alle studiekurs på masternivå bør ha internasjonal sensor.
- Diplomsensur skal alltid ha internasjonal deltagelse.

Risikovurderinger – virksomhetsmål 1.3

AHO vil i samsvar med risikovurderinger iverksette tiltak knyttet til virksomhetsmål 1.3 slik det framgår av følgende oversikt:

	Risikofaktor	Konsekvens	Sannsynlighet	Vesentlighet	Tiltak
1	Manglende konkurransekraft som følge av svak oppfølging av internasjonal utvikling i utdanning innenfor AHOs fag.	Meget stor (4)	Liten (1)	Middels (4)	Strategier og tiltak som styrker arbeidet med internasjonalisering ved AHO.

SEKTORMÅL 2: FORSKNING, FAGLIG OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID.

Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

AHO skal være et ledende nordisk miljø for forsknings- og utviklingsarbeid innen våre prioriterte fagfelt. AHO driver kunnskapsutvikling innen praktiske, akademiske og kunstneriske felt og skal forvalte et internasjonalt og aktuelt kunnskapsnivå.

VIRKSOMHETSMÅL 2.1

Universiteter og høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.

DELMÅL 2.1.1:

AHO skal videreutvikle sitt doktorgradsprogram.

Forskerskolen (det formelle undervisningstilbudet innenfor doktorgradsprogrammet) skal fortsatt tilby stipendiatene en felles plattform, uavhengig av det enkelte forskningsprosjekts karakter.

AHOs forskerutdanning skal stimulere til nasjonalt og internasjonalt forsknings samarbeid i stipendiatperioden.

Forskerutdanningen skal videreutvikles og styrkes både innenfor tradisjonell, akademisk forskning, så vel som for "Research by Design" og praksisbasert forskning.

Opptak til forskerutdanningen skal skje i henhold til AHOs forskningsstrategier, slik at avhandlingene speiler skolens satsningsområder og veiledningskompetanse.

AHO prioriterer å utvikle sin forskerutdanning i nettverk med andre nasjonale og internasjonale institusjoner.

Resultatmål 1:

AHOs doktorgradsprogram dimensjoneres for ca. 40 doktorgradsstudenter. Det forutsettes at ca. 30 av disse er finansiert gjennom basisbevilgning og eksternfinansiert FoU-prosjekter (årsverk), 5 har finansiering fra samarbeidende høyskoler innen kunstutdanning, teknisk utdanning eller pedagogisk utdanning og 5 har annen type ekstern finansiering.

AHO skal i 2011 uteksaminere 6 doktorgradskandidater.

AHOs resultatmål er ingen avbrutte doktorgrader etter første år blant kandidater med stipendfinansiering fra AHO.

Alle doktorgrader igangsatt fra 2006 og framover skal avlegges på normert tid, med hensyntagen til permisjoner og sykmeldinger.

Resultatmål 2:

AHO skal revidere forskerskolens struktur og studieplan. Den reviderte forskerskolen skal gi større mulighet for individuell tilpassing, spesielt med utgangspunkt i ulike behov innenfor "research by design" og normalakademisk forskning.

Den nye planen skal settes i verk fra høsten 2012.

AHO skal høsten 2011 starte opp et kull i forskerutdanningen som følger samme opplegget for forskerskolen som ble anvendt i 2010.

Resultatmål 3:

AHO skal fra 2012 også delta i stipendprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Resultatmål 4:

Internasjonalisering av AHOs forskerutdanning skjer først og fremst gjennom internasjonalt samarbeid som er initiert fra de fire forskningssentrene. 50 % av ph.d.-kandidatene skal gjennomføre internasjonale studieopphold i løpet av studiet.

AHO skal legge til rette for gjeste-ph.d. gjennom Yggdrasil-programmet.

Risikovurderinger- virksomhetsmål 2.1

AHO vil i samsvar med følgende risikovurderinger iverksette tiltak knyttet til virksomhetsmål 2.1 slik det framgår av oversikten:

	Risikofaktor	Konsekvens	Sannsynlighet	Vesentlighet	Tiltak
1	For svak gjennomstrømming i doktorgradsprogrammene.	Liten (1)	Stor (3)	Middels (3)	Større vekt på kvalitetssikring i opptaket. Tettere oppfølging.
2	Forskerutdanningen holder ikke tilstrekkelig høyt internasjonalt nivå	Middels (2)	Stor (2)	Stor (4)	Tettere oppfølging av kandidatene. Videreutvikle modell med felles forskerskole og integrerte stipendiatkull. Formalisere og utvikle internasjonale nettverk for forskerutdanning.
3	Forskerutdanningen har for svak samfunnsmessig relevans.	Middels (2)	Stor (2)	Stor (4)	Utvikling av og økt vektlegging på nærings-ph.d.

Risikofaktor 2 og 3 er nye for 2011.

VIRKSOMHETSMÅL 2.3

De vitenskapelige høyskolene har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning på sine fagområder, og skal konsentrere forskningsinnsatsen for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet innen utvalgte fagområder og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.

AHO har som strategisk mål å befeste institusjonen som et ledende nordisk miljø innen forsknings- og utviklingsarbeid innen AHOs fagfelt. FoU-arbeidet ved AHO skal være konkurransedyktig på et internasjonalt nivå. De fremste forskere og forskergrupper ved AHO skal holde europeisk toppnivå innenfor sine fagområder.

DELMÅL 2.3.1:

Forskning i internasjonal front skal prioriteres, understøttet av strategiske investeringer og samarbeid om forskningsinfrastruktur. AHO skal videreføre arbeidet med å bygge velfungerende fagmiljøer innenfor prioriterte faglige satsingsområder. Miljøene organiseres i forskningssentra.

Resultatmål 1:

AHO har etablert 4 forskningssentra som organiserer prioriterte deler av forskningsaktiviteten innenfor de enkelte instituttene. Disse miljøene er på ulike trinn i sin utvikling og resultatmålene er derfor også ulike.

- OCCAS – Oslo Centre for Critical Research in Architecture: Søknad om å bli Senter for fremragende forskning utarbeides og sendes inn i løpet av 2011.
- CAT – Centre for Architecture and Techtonics: Styregodkjent strategi (vår 2011), etablering av internasjonal referansegruppe, internasjonal lanseringskonferanse (Fehnsymposiet) høsten 2011.
- Centre for Design Research: Styregodkjent strategi (vår 2011), etablering av internasjonal referansegruppe, intern reorganisering for å drive og kvalitetssikre senterets mange FoU-prosjekter.
- Senter for byforskning. Senteret redefineres og profileres i tråd med utviklingsstrategi for Institutt for urbanisme vår/høst 2011.

Resultatmål 2:

- Alle forskningssentra skal ha internasjonale referansegrupper og nettverkstilknytning.
- AHOs internasjonale orientering skal styrkes gjennom prioritering av arbeid i internasjonale forskningsnettverk.
- En målrettet rekrutteringspolitikk skal styrke AHOs internasjonale forankring.
- Alle forskningssentra skal i løpet av 2011 delta i internasjonale forskningsprosjekter og formaliserte internasjonale nettverkssamarbeid.

Resultatmål 3:

AHO skal videreføre SAK-samarbeidet med NTNU om styrking av arkitekturforskningen med utgangspunkt i regjeringens arkitekturpolitikk. En større nasjonal konferanse gjennomføres høsten 2011. Resultatmålet er et eget program for arkitekturforskning etablert i NFR i 2012.

DELMÅL 2.3.2:

AHO skal fortsette økningen i nasjonal og internasjonal publisering og vise flere resultater av systematisk kunstnerisk utviklingsarbeid.

Resultatmål :

Alle førstestillinger skal ha publisert eller vise til kunstnerisk utviklingsarbeid i perioden.

Resultatmål for publisering – 50 publiseringspoeng (ca 39 i 2010, 32 i 2009).

DELMÅL 2.3.3:

AHO skal opprettholde omfanget av NFR-finansiert FoU-virksomhet.

Resultatmål :

AHO skal igangsette minimum 2 nye NFR-finansierte prosjekter.

Sende minimum 15 FoU-søknader til NFR.

DELMÅL 2.3.5:

Sentrale deler av kunnskapsproduksjonen ved AHO har et designbasert fokus der ny kunnskap blir utviklet gjennom systematisk og utforskende prosjektering og fagkritikk.

AHO vil styrke relevansen i FoU-arbeidet ved å bedre forbindelsen mellom studioundervisningen, teoretiske grunnkurs og andre teoretiske fag og FoU-arbeidet. Dette er spesielt viktig innenfor praksisbasert forskning og "research by design".

Resultatmål:

Alle forskningssentra skal tilby FoU-orienterte kurs og klargjøre sammenhengen til AHOs FoU-arbeid i studieplanen.

50 % av AHOs studiekurs skal ha FoU-orientering.

Risikovurderinger-virksomhetsmål 2.3

AHO vil i samsvar med følgende risikovurderinger iverksette tiltak knyttet til virksomhetsmål 2.3 slik det framgår av oversikten:

	Risikofaktor	Konsekvens	Sannsynlighet	Vesentlighet	Tiltak
1	Mangel på konsistent oppfølging av forskningsstrategi som fører til for svake FoU-resultater.	Stor (3)	Middels (2)	Stor (6)	Utvikling av de instituttvise strategiene. Videreutvikling av forskningssentra.
3	Utilstrekkelig kvantitet på FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid.	Stor (3)	Middels (2)	Stor (6)	Gjennomføre fagevalueringer og sammenligninger med internasjonale læresteder. Avsette ressurser til strategiske prosjekter. Fokus på økt oppdragsvirksomhet. Statsing på praksisrettet FoU. Forbedre økonomiske incentiver.
4	AHO deltar ikke i EU-finansierte forskningsprosjekter.	Middels (2)	Middels (2)	Middels (4)	Prioritere administrativ støtte til prosjektakkvisisjon.

SEKTORMÅL 3: FORMIDLING OG SAMFUNNSOPPDRAG

Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og bidra til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

AHO skal gjennom formidling og fagkritikk bidra til at forskningsbasert kunnskap innenfor våre fag anvendes for å løse de store samfunnsutfordringene vi står foran. Dette forutsetter at vurderinger om grad av relevans skal ha stor betydning for forskningsprioriteringer. AHO tar på seg et spesielt ansvar for å utvikle fagkritikken. Fagkritikk forstås innenfor AHOs fag som en operativ kritikk av arkitektur og designprosjekter som kan inspirere og informere nye prosjekter.

AHO skal utvikle og formidle kunnskap som kan anvendes i profesjonell praksis. Deler av AHOs kunnskapsutvikling skal ha en innovativ innretning og sikte mot kommersialisering. AHO skal formidle oppdatert kunnskap til allmennheten.

VIRKSOMHETSMÅL 3.1

Universiteter og høyskoler skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra forskning og utviklingsarbeid.

DELMÅL 3.1.1:

AHO skal videreutvikle den faglige formidlingen til samfunnet og allmennheten og styrke sin rolle som kulturforvalter og kulturformidler.

Resultatmål 1:

Oslo Triennale OAT – der AHO er en av eierne (NAL, AHO, Norsk Form, Nasjonalmuseet og Oslo Teknopol) – skal videreutvikles til å bli en av tre ledende Europeiske arkitekturbiennaler/triennaler. Neste Triennale er i 2013.

Fehn-symposiet skal høsten 2011 ha funnet sin form som arena for forskningsformidling (NAL/HAF, AHO, Domkirkeodden). Ledelsen av dette årlige internasjonalt orienterte arrangementet skal veksle mellom å være i regi av to forskningssentra ved AHO – OCCAS og CAT.

"Veiene fra Roma" skal i samarbeid med UiO videreføres som arkitekturhistorisk formidlingsprosjekt.

TAB (tverrfaglig arena for byutvikling – Norsk Form, UmB, UiO, AHO og Oslo kommune ved Plan- og bygningsetaten) skal styrkes som arena for regional forskningsformidling innen urbanisme og landskap.

Resultatmål 2:

AHO skal videreutvikle sin utstillingsvirksomhet.

- I løpet av 2011 skal markedsføringen styrkes for den halvårslige utstillingen AHO WORKS som gjennomføres på AHO.
- De halvårslige diplomutstillingene skal, for å nå et bredere publikum, arrangeres utenfor AHO.
- AHO skal begynne arbeidet med utvikling av internasjonalt orienterte utstillinger. Kr 400 000 er avsatt til start av arbeidet med en utstilling om "Osloskolen i norsk arkitektur" i 2011.

DELMÅL 3.1.2:

AHO skal videreutvikles som et anerkjent nasjonalt kunnskapssenter i våre fag, som benyttes av profesjonene og allmennheten og formidler oppdatert kunnskap. Fram mot 2020 skal åpen tilgang til forskningsresultater og studentarbeider gjennom Open Access-publisering vektlegges.

AHO skal prioritere fagkritikken gjennom tiltak som kommer fram i instituttenes strategier.

Resultatmål 1:

I 2011 skal ADORA (Architecture and Design Open Research Archive) markedsføres både internt og eksternt. På det nåværende tidspunkt ser ikke AHO det som hensiktsmessig å tallfeste resultatmål for Open Access-publiseringer.

I 2011 skal arbeidet med å publisere PhD-avhandlinger i ADORA konsentrere seg om informasjon og avtaler med PhD-studenter på et tidlig stadium. AHO vil samarbeide med andre UH-institusjoner for å vurdere mulige løsninger av opphavsrett og bruk av illustrasjoner.

Prosjektgruppen for Open Access skal gjennomgå AHO-ansattes produksjon av vitenskapelige artikler i 2010 og vurdere rettighetsforhold.

AHO vil starte arbeidet med digital publisering av masteroppgaver.

Resultatmål 2:

Formidlingsvirksomheten fra AHOs vitenskapelig tilsatte skal fortsatt øke. AHO tar i 2011 i bruk Cistin for rapportering av formidling.

AHO skal delta i videreutvikling av formidlingsserien "as BUILT" med minimum 6 bøker på anerkjent forlag årlig.

Minimum 8 av AHOs studiekurs og forypningskurs skal gi ut formidlingsbøker som inneholder arbeider utviklet som del av undervisningen. AHO Works skal videreutvikles sett i forhold til AHOs behov for internasjonal formidling av studentoppgaver.

Alle institutter ved AHO skal som del av sine strategier (2011) legge fram planer for styrking av fagkritikken innenfor sine fagemner.

DELMÅL 3.1.3:

For å styrke sin formidling og sin samfunnsrolle vil AHO ta tiltak for å utvikle sin kommunikasjon med andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner, profesjonene og allmennheten. Dette innebærer økning i kapasitet og ressurser innenfor informasjon, etterutdanning, formidling og publisering og etablering av tydelige strategier/tiltaksplaner for dette saksområdet.

Resultatmål:

- AHO skal i løpet av 2011 utvikle en samlet strategi for formidling og samfunnskontakt. Strategien skal både ta utgangspunkt i behov ved institusjonen som helhet og i instituttenes behov.
- AHO skal styrke sin eksterne informasjon/formidling ved å gjøre dette til et saksområde ved rekruttering av ny direktør.
- Evaluering av AHOs web skal gjennomføres i 2012.

DELMÅL 3.1.4:

AHO skal som del av nettverkssamarbeid ta et nasjonalt ansvar for etterutdanning og systemer for livslang læring innenfor våre fagfelt. AHO skal opprettholde kontakten med sine tidligere studenter gjennom alumni-nettverk.

Resultatmål:

- Innenfor arkitektur skal et etterutdanningsamarbeid mellom NAL, Arkitektbedriftene, NTNU og AHO formaliseres.
- Innenfor design skal etterutdanningsopplegg settes i gang i 2012.
- Alumni-nettverk utvikles i forlengelsen av kandidatundersøkelsen som ble gjennomført høsten 2010.

Risikovurderinger – virksomhetsmål 3.1

AHO vil i samsvar med risikovurderinger iverksette tiltak knyttet til virksomhetsmål 3.1 slik det framgår av følgende oversikt:

	Risikofaktor	Konsekvens	Sannsynlighet	Vesentlighet	Tiltak
1	Utnyttet potensial for formidling og deltakelse i samfunnsdebatten.	Middels (2)	Stor (2)	Stor (4)	Utvikle strategi for formidling og samfunnskontakt. Utvikle strategi for digitalisering og økt tilgjengelighet til FoU-resultater. Stimulere til formidling og deltakelse samfunnsdebatten gjennom arbeidsplanene.

VIRKSOMHETSMÅL 3.2

Universiteter og høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, innovasjon og verdiskapning.

DELMÅL 3.2.1:

AHO skal utvikle og formidle kunnskap som kan anvendes og videreutvikles i profesjonell praksis. Deler av AHOs kunnskapsutvikling skal ha innovativ innretning og sikte mot kommersialisering.

Resultatmål 1:

Forbedre administrative rutiner for kommersiell vurdering og ivaretagelse av immaterielle rettigheter og iverksette tiltak for å fremme bevisstheten omkring mulighetene for nyskapning og kommersialisering.

Resultatmål 2:

Følgende tiltak vil bli iverksatt for å øke oppdragsvirksomheten:

- Etablere en incentivordning for oppdragsvirksomheten.
- Legge til rette for sterkere administrativ støtte til oppdragsvirksomhet.
- Sørgje for at det utarbeides veiledningsmateriell for forskere og utarbeide standardkontrakter.
- Videreutvikle prosjektakkvisisjonen som del av instituttenes strategier

Resultatmål 3:

AHO har som mål å motta minst 4 forskningsbaserte forretningsideer som vurderes som interessante i 2011.

Resultatmål 4:

Institutt for arkitektur og Institutt for design skal eksplisitt utvikle undervisningstilbud som gir opplæring i innovasjon og entreprenørskap.

AHO har utviklet retningslinjer for IPR og vil i 2011 revidere disse retningslinjene på basis av erfaringer fra egne prosjekter.

DELMÅL 3.2.2:

AHO skal styrke sin næringslivskontakt og videreføre innovasjonsinnretningen i FoU-arbeidet. To av AHOs forskningssentra skal ha en tydelig innovasjonsretning: Senter for design og Centre for Architecture and Tectonics.

Resultatmål:

AHO skal etablere RSA - Råd for samarbeid med arbeidslivet. Dette skal være sammensatt av separate råd etablert for arkitektur, urbanisme og design. Rådene etableres våren 2011 og fellessamling finner sted høst 2011. AHO velger denne løsningen fordi dette gjør det mulig å spisse arbeidet i rådene og knytte dette mer direkte til instituttenes mer næringsspesifikke samfunnskontakt.

Institutt for design prioriterer å videreføre innovasjonsorienterte prosjekter som ble etablert i 2010. MAROFF-prosjektet i samarbeid med Ullsteingruppen og etableringen av SFI innen servicedesign der AHO er deltagerinstitusjon i senteret, ledet av NHH.

Centre for Architecture and Tectonics har som resultatmål å etablere 2 bidragsfinansierte prosjekter med næringslivspartnere i 2011.

DELMÅL 3.2.3:

AHO skal sikre sin handlefrihet gjennom økte inntekter fra eksternfinansierte oppdrag og forskningsaktivitet.

Resultatmål 1 (for bidragsfinansiert virksomhet):

Bidragsfinansiert virksomhet skal utgjøre 10 mill kr i 2011.

Resultatmål 2 (for eksternfinansiert virksomhet):

I tillegg til bidragsfinansiert virksomhet skal AHO i 2011 øke oppdragsinntektene fra kr 760 000 til 3 mill kr. Dette skal bidra med kr 500 000 i økt virksomhetskaptal.

Risikovurderinger – virksomhetsmål 3.2

AHO vil i samsvar med risikovurderinger iverksette tiltak knyttet til virksomhetsmål 3.2 slik det framgår av følgende oversikt

	Risikofaktor	Konsekvens	Sannsynlighet	Vesentlighet	Tiltak
1	Utnyttet potensial for samarbeid med samfunns- og næringsliv.	Middels (2)	Stor (3)	Stor (6)	Knytte undervisningen direkte til aktuelle utfordringer i bedrifter. (Jf. OVP D1) Rekruttere personer med høy kompetanse fra næringslivet til professor II-stillinger. Standardisering av retningslinjer og avtaleverk for inngåelse av samarbeid med samfunns- og næringslivspartnere.
2	AHO øker ikke omfanget av oppdragsvirksomhet.	Middels (2)	Stor (3)	Stor (6)	Utvikle strategier for økt oppdragsvirksomhet. Innføre incentivordninger.

SEKTORMÅL 4: FORVALTNING

Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.

AHO leverte regnskapstall for 2009 som ikke var akseptable. Riksrevisjonen vurderte at regnskap for 2009 ikke hadde tilstrekkelig kvalitet og AHO ble rapportert inn i Dokument 1 til Stortinget. En konsekvens av dette er at AHOs utviklings- og forbedringsarbeid i 2010 kom til å dreie seg om virksomhetsmål 4.3 - økonomiforvaltning. Arbeidet med styrking av AHOs økonomi og økonomiforvaltning ble organisert som en Tiltakspakke og resultatene fra arbeidet er rapportert regelmessig til Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen.

En konsekvens av denne prioriteringen er at resultatmålene knyttet til virksomhetsmål 4.1 og 4.2 i stor grad samsvarer med de som ble satt for 2010.

VIRKSOMHETSMÅL 4.1

Universiteter og høyskoler skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

AHO har nå nådd et studentantall som gir god ressursutnyttelse i forhold til tildelt bevilgning. Kvalitet skal prioriteres framfor kvantitet i dimensjonering av studietilbud og forskningsvolum.

DELMÅL 4.1.1:

AHO skal forvalte sine samlede ressurser effektivt og offensivt, slik at kjerneaktiviteten prioriteres. Ressurser skal fordeles internt på grunnlag av vurderinger av kvalitet, relevans og behov. Ekstern inntjening skal i all hovedsak brukes til å videreutvikle det aktuelle fagfeltet/fagmiljøet.

Resultatmål:

Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengenheter skal opprettholdes i forhold til resultater i 2010.

Driftsutgifter per publikasjonspoeng og meritterende kunstnerisk utviklingsarbeid skal reduseres i forhold til resultater i 2010.

AHO skal sette av minimum 2 millioner kroner årlig i 2011, 2012 og 2013 til oppbygging av et strategisk fond.

AHO skal sette av i størrelsesordenen 2 millioner kroner årlig til strategiske faglige prosjekter som fordeles sentralt etter søknad.

AHOs reviderte budsjettmodell skal i større grad baseres på resultatfinansiering og sikre sammenhengen mellom faglige ambisjoner og økonomisk prioritering.

DELMÅL 4.1.2:

AHO skal utvikle sine ledelsesfunksjoner og sikre tydelige roller, klar ansvarsfordeling og transparens i alle deler av organisasjonen.

AHO skal holde fast ved styret og rektors rolle i strategiske beslutninger, beslutninger om faste ansettelser, og strategiske beslutninger om internasjonale saker. AHO skal videreutvikle ledelsesfunksjoner på alle områder som sikrer handlingsdyktighet og medvirkning.

AHO skal videreutvikle sentrale økonomiske virkemidler for å styre institusjonen.

Resultatmål:

AHO skal opprettholde situasjonen med sterk og funksjonsdyktig tilsatt ledelse på alle institutter.

Stabsfunksjonen omkring rektor skal utvikles. Ny Direktør organisasjon tilsettes i 2011. Organisasjonen utvikles i henhold til styrevedtak basert på resultatene av AHOs organisasjonsprosjekt (høsten 2010).

Ledelsesprogrammet i 2011 skal ha fokus på økonomistyring og personalledelse.

DELMÅL 4.1.3:

Kapasiteten for utvikling av kunnskap avhenger av de faglige ansatte og rammebetingelsene som blir gitt for deres virksomhet. Sterk ledelse og stive strukturer kan ha som sideeffekt at initiativ og kreativitet ikke blir stimulert.

Resultatmål:

AHO skal tilstrebe stor elasticitet i organisasjonsstrukturen gjennom prosjektorganisering på tvers av linjestrukturene og eksplisitt organisere større utrednings- og evalueringsoppgaver i prosjekt med utnevnt prosjektansvarlig. Rapportering fra 2010 skal redegjøre for hvordan og i hvilken grad dette gjennomføres.

Strategiske utvalg skal brukes aktivt. Retningslinjer med klarlegging av ansvar og myndighet for strategiske utvalg skal evalueres og eventuelt reformuleres i løpet av 2011.

Risikovurderinger og tiltak for virksomhetsmål 4.1

AHO vil i samsvar med risikovurderinger iverksette tiltak knyttet til virksomhetsmål 4.1 slik det framgår av følgende oversikt:

	Risikofaktor	Konsekvens	Sannsynlighet	Vesentlighet	Tiltak
1	Svak faglig utvikling av deler av det vitenskapelig personale.	Stor (3)	Middels (2)	Stor (6)	Etablering av systematiske etterutdanningstilbud for faglig tilsatte. Økt vekt på personalledelse og krav til arbeidsplaner.
2	Kritiske administrative funksjoner blir ikke ivaretatt ved sykdom, permisjon eller opphør av tjeneste.	Stor (3)	Middels (2)	Stor (6)	Overlappende kritiske funksjoner. Beredskapsplaner. Utrede samarbeid med andre institusjoner (SAK).
3	AHO klarer ikke å opprettholde tilstrekkelig administrativ profesjonalitet med de krav som vil bli stilt i framtiden.	Stor (3)	Stor (3)	Stor (9)	Utrede alternative samarbeidsformer med andre institusjoner (SAK).

VIRKSOMHETSMÅL 4.2

Universiteter og høyskoler skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

DELMÅL 4.2.1:

AHO stiller høye krav til sine studenter og ansatte og skal legge til rette for en kunnskapsorganisasjon med et meget godt arbeids- og læringsmiljø. AHO skal som arbeidsplass preges av likeverd, respekt, effektivitet og sjenerøsitet.

AHO skal gi arbeidsbetingelser som er konkurransedyktige målt mot det private markedet og som gir rom for individuell tilpasning. AHO skal utvikle og implementere planer for rekruttering og kompetanseutvikling som reflekterer høgskolens satsingsområder.

Resultatmål:

AHO skal i løpet av 2011 utarbeide langsiktige rekrutteringsplaner med utgangspunkt i definerte kompetansebehov på instituttene og i administrasjonen og sett i lys av aldersprofil på AHOs personale.

Det skal utarbeides beredskapsplaner for dekning av kritiske administrative funksjoner.

DELMÅL 4.2.2:

AHO skal drive en rekrutteringspolitikk til fagstillinger som sikrer internasjonalt ledende fagkompetanse, høy kompetanse i administrative støttefunksjoner, et balansert forhold mellom kunstnerisk og vitenskapelig kompetanse, og likestilling mellom kvinner og menn.

Resultatmål:

Alle tidsavgrensede stillinger av 3-års varighet og alle faste stillinger skal lyses ut internasjonalt.

Minimum 50 % av nytilsatte ledere skal være kvinner.

Minimum 50 % av nytilsatte i førstestillinger skal være kvinner.

AHO skal i løpet av 2011 revidere sin plan for likestilling.

DELMÅL 4.2.3:

Personalpolitikken skal ivareta alle grupper ansatte og sikre gode muligheter for profesjonell og faglig utvikling og kompetanseheving for medarbeiderne. Mer sammenhengende tid til forskning skal sikres gjennom større konsentrasjon av undervisningen, bedre administrative og faglige støttefunksjoner og bedre undervisningsplanlegging på instituttnivå.

- Nytilsatte administrative ledere (økonomidirektør og direktør organisasjon) skal prioritere arbeidet med organisasjonsutvikling.
- AHO skal utvikle ny særavtale for samarbeid med de vitenskapelig tilsatte.
- Alle arbeidsavtaler skal gjennomgås med sikte på at tilsatte som kan dokumentere resultater i forskning prioriteres og at sammenhengende tid sikres for forskning.
- AHOs budsjett skal eksplisitt avsette midler til faglig utvikling og kompetanseheving både sentralt, i de administrative enhetene og på instituttene.

For å følge opp AHOs tilsettingsstrategi og redusere midlertidighet i ordinære utdannings- og forskerstillinger skal AHO:

- redusere antall timelærere med tilsetting for ett semester eller ett undervisningsår. Flere stillinger skal lyses ut som 3-årsstillinger basert på kunstnerisk kompetanse,

- gjøre tydeligere avklaringer mellom vitenskapelige stillinger og undervisningsstillinger basert på kunstnerisk kompetanse.

Risikovurderinger- virksomhetsmål 4.2

AHO vil i samsvar med risikovurderinger iverksette tiltak knyttet til virksomhetsmål 4.2 slik det framgår av følgende oversikt.

	Risikofaktor	Konsekvens	Sannsynlighet	Vesentlighet	Tiltak
1	Mål om kvinnerekuttering til førstestillinger oppfylles ikke.	Middels (2)	Middels (2)	Middels (4)	Revisjon av plan for likestilling. Bevisst bruk av likestillingsutvalget.
2	For svak oppfølging av den enkelte medarbeider i forhold til resultatkrav og karriereutvikling.	Stor (3)	Middels (2)	Stor (6)	Økt vekt på personalledelse gjennom bl.a. medarbeidersamtaler og arbeidsplaner.
3	Kvalitetssvikt i arbeidsmiljøet som ikke fanges opp av lederne.	Middels (2)	Middels (2)	Middels (4)	Gjennomføring av ny arbeidsmiljøundersøkelse i 2011 – 2012.

Risikofaktor 3 i tabellen over er ny i 2011.

VIRKSOMHETSMÅL 4.3

Universiteter og høyskoler skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.

DELMÅL 4.3.1:

AHO skal videreføre arbeidet med styrking av institusjonens økonomi og økonomiforvaltning.

Resultatmål:

Det skal gjennomføres en Tiltakspakke 2 for AHOs økonomiforvaltning. Konsulent innleid gjennom rammeavtale vil bistå i arbeidet. Følgende oppgaver skal løses:

- Revisjon av hovedregler og fullmakter i økonomiadministrasjonen.
- Utarbeiding av økonomihåndbok. Komplettering av prosesser og rutinebeskrivelser.

- Tiltak for profesjonalisering av innkjøp og kvalitetsheving av internkontroll i innkjøpsfunksjonen. Etablering av funksjon som innkjøpsansvarlig i økonomiadministrasjonen.
- Styrking av kvalitetssikringssystemer.
- Utvikling av økonomiadministrasjonen som administrativ enhet; arbeidsform, fordeling av oppgaver, ansvar og myndighet, støtte til økonomiarbeidet i de faglige enhetene.
- Kompetansehevingstiltak gjennom utdanning av tilsatte.
- Videreutvikling av budsjettmodell til bruk i budsjett 2012.
- Videreutvikling av kostnadsanalyser for viktige aktivitetsområder.
- Langtidsbudsjettvurderinger

DELMÅL 4.3.2:

AHO skal bygge opp en strategisk orientert økonomiforvaltning og personalforvaltning som har evne til langtidsplanlegging, kritisk gjennomgang av intern ressursbruk og løpende budsjettoppfølging.

Resultatmål:

Følgende tiltak skal iverksettes:

- Systematisk, vederheftig og regelmessig regnskaps-/budsjett rapportering til alle institutter og enheter gjennom hele 2011.
- Revisjonsbrev for 2011 uten vesentlige merknader.
- Alle nødvendige kostnadsanalyser gjennomført før budsjettering 2012 finner sted.
- Gjennomføring av prosjekt for styrking av eksternfinansiert virksomhet. Prosjektet omfatter gjennomgang av muligheter i de ulike faglige enhetene, beslutning om aktuelle tiltak, etablering av system for administrativ oppfølging (økonomiadministrasjonen og FoU-administrasjonen). Økonomidirektør leder prosjektet.

DELMÅL 4.3.3:

Høy faglig kvalitet og godt læringsmiljø er AHOs viktigste konkurransefortrinn for rekruttering av studenter. Den fysiske infrastrukturen skal prioriteres høyere.

Tilgang til fremtidsrettet infrastruktur er en forutsetning for høy faglig kvalitet. AHO skal sikre gode bibliotek- og IKT-tjenester og samarbeide om nasjonale fellesløsninger. For å kunne møte kravene til en effektiv profesjonsutdanning, eksperimentering, forskning og individuell spesialisering, vil AHO tilstrebe å ligge teknologisk i forkant.

Resultatmål 1:

AHO skal komplettere investeringen i konferansesenter/laboratorium for bedriftssamarbeid.

AHO skal revidere planer for bruk av kontorarealer, studioarealer og fellesarealer.

I løpet av 2011 vil det bli utarbeidet en IT-strategi som skal vedtas i AHOs styre og som skal sikre at IT-avdelingen leverer godt tilpassede IT-tjenester som understøtter skolens primærvirksomhet.

Spesielt om forholdet mellom studenttall og AHOs lokaler

I budsjettrevisjonen for 2009 fikk AHO tildelt 25 nye studieplasser, som ble videreført med 25 nye plasser i budsjettet for 2010. Videreføring av dette opptakstallet vil føre til at antall studenter vil øke med ca. 180 fra 2009 til 2014. Dersom det legges til grunn at hver student skal ha sin egen faste arbeidsplass (slik tilfellet var i forbindelse med programmeringen av flyttingen til Maridalsveien 29) er det helt nødvendig å få tilgang på mer lokaler.

Nåværende lokaler i Maridalsveien ble planlagt for 450 studenter ut fra et arealbehov for hver student på ca. 24 m². AHO har i dag ca. 20 m² til disposisjon per student for totalt nær 600 studenter. Sydfloøyen i Maridalsveien 29 har vært utleid til andre leietakere, men AHO kan overta disse lokalene fra mai 2012. AHOs styre har helt fra flyttingen i 2000 forutsatt at også sydfloøyen på lang sikt skal leies av AHO, og lokalene kan overtas av AHO fra mai 2012. Dette arealet er på 1391 m² og tilsvarer 7,7 m² per ny studieplass fra 2009.

AHO kan ikke ta i bruk sydfloøyen effektivt uten at det skjer betydelige investeringer, og derav påfølgende utgifter som ikke kan tas innen nåværende ramme. En legger til grunn at det er behov for fullstendig rehabilitering inkludert nytt anlegg for VVS og ventilasjon i hele sydfloøyen. Det foreligger ikke konkrete planer for denne rehabiliteringen og investeringsbehovet er derfor ikke avklart. Foreløpig anslås investeringsbehovet til 20 – 40 mill kr (Anslag: 1390 m² x 20 000 kr/ m² = 28 mill kr).

Risikovurderinger – virksomhetsmål 4.3

AHO vil i samsvar med risikovurderinger iverksette tiltak knyttet til virksomhetsmål 4.3 slik det framgår av følgende oversikt.

	Risikofaktor	Konsekvens	Sannsynlighet	Vesentlighet	Tiltak
1	Misligheter, dvs. tilsiktede handlinger som innebærer uredelighet for å oppnå en uregelmessig fordel for seg selv, virksomheten eller andre.	Stor (3)	Liten (2)	Stor (6)	Følge opp reviderte retningslinjer og gjøre retningslinjene kjent blant alle ansatte.
2	Økonomiforvaltning som ikke tilfredsstillende statlig regelverk.	Stor (3)	Stor (3)	Stor (9)	Gjennomføre Tiltakspakke for økonomiforvaltningen (fase 2) Utløsing av rammeavtale for økonomisk rådgiving. Videreutvikle rutiner og internt regelverk. Kompetanseoppbygging.
3	Ikke tilstrekkelig budsjettoppfølging og løpende regnskapsinformasjon.	Stor (3)	Middels (2)	Middels (6)	Gjennomføre Tiltakspakke for økonomiforvaltningen (fase 2) Utvikling av AHOs økonomiadministrasjon som avdeling. Opprydding i arkivrutiner. Kvalitetssikring av oppfølging av innkjøpsreglement og regnskapsrutiner
4	Ulykker og uforutsatte hendelser.	Meget stor (4)	Liten (1)	Middels (4)	Gjennomføre øvelser på basis av revidert beredskapsplan.
5	Svikt i informasjons-sikkerhet.	Middels (2)	Middels (2)	Middels (4)	Iverksette anbefalte tiltak i gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyse av AHOs IKT-system.

Risikofaktor 4 i tabellen over er ny for 2011.

VIRKSOMHETSMÅL 4.4

Universiteter og høyskoler skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid.

DELMÅL 4.4.1:

Organisasjonen skal videreutvikles slik at AHO skal kunne utnytte konkurransefortrinnene ved å være en mindre og handlekraftig enhet. Samtidig vektlegges streng prioritering, effektivitet og nettverkssamarbeid for å kunne løse administrative oppgaver. AHO vil arbeide for felles administrative løsninger med aktuelle samarbeidende UH-institusjoner i Oslo.

Resultatmål 1:

AHO skal gjennomføre SAK-utredning i samarbeid med NMH og KHiO. Utredningen omfatter:

- Faglig samarbeid (design, interiørarkitektur, scenekunst, forskerutdanning, forskning),
- samarbeid om profilering av de tre institusjonene,
- administrativt samarbeid.

Utredningen skal foreligge før sommeren 2011 og behandles i AHOs styre på første møte høsten 2011.

På bakgrunn av utredningen skal det besluttes om konkrete samarbeidsprosjekter og om videre prosesser for å styrke samarbeidet. Samarbeid innenfor designfeltet mellom KHiO og AHO skal konkretiseres i en egen tiltaksplan høsten 2011.

Resultatmål 2:

SAK-utredning om felles mastergrad i landskapsarkitektur mellom UiT og AHO ferdigstilles våren 2011. Målet er etablering av felles grunnutdanning i landskapsarkitektur i 2012 og fellesgrad fra 2015 (start på masterdelen av studiet i Tromsø).

Oppstart av etter- og videreutdanningssamarbeid innenfor urbanisme og landskap mellom UiT og AHO høsten 2011.

Resultatmål 3:

Formalisering av avtaler mellom NTNU, AHO og eventuelt UMB om undervisnings- og forskningssamarbeid innenfor "Development Studies".

Resultatmål 4:

Videreføring av samarbeid mellom NTNU, Norges forskningsråd og AHO om utvikling av arkitekturforskning. Intensjonsavtale undertegnes mellom NTNU og AHO. Internasjonal konferanse gjennomføres høsten 2011.

3.2 DISPONERING AV TILDELTE MIDLER FOR 2011

Plan for tildelt bevilgning 2011

AHO benytter en budsjettfordelingsmodell som skal stimulere til kvalitet, god ressursbruk og effektivitet i undervisning og forskning. Lønnsbudsjettet for fast tilsatte og midlertidig tilsatte disponeres sentralt. Instituttene tildeles driftsmidler og lønnsmidler for timelærere basert på vedtatte tildelingskriterier. Administrative enheter tildeles driftsmidler basert på behovsvurderinger.

Budsjett 2011 vedtatt 9.2.2011.

Driftsinntekter	Budsjett 2011
Ordinær tildeling fra KD	132 976
Prosjektinntekter	3 837
Leieinntekter	700
Andre inntekter	2 850
Sum driftsinntekter	140 363

Kostnader	Budsjett 2011
Kostnader arbeidskraft - fast tilsatte	71 082
Kostnader arbeidskraft – prosjekter	1 855
Kostnader arbeidskraft – timelærere	6 219
Sum kostnader arbeidskraft	79 156
Sum investeringer	4 500
Avsetninger til forpliktelser	2 000
Sum andre driftskostnader	53 416
Mindreforbruk 2010	-702
Udisponert	1 993
Sum kostnader	140 363

Inntekter

AHOs inntekter kommer i hovedsak fra bevilgning fra KD. I tillegg kommer prosjektinntekter fra NFR, samt leieinntekter fra framleie av lokaler og tilfeldige inntekter.

Lønnskostnader

AHO legger vekt på at lønnskostnadenes andel av totale lønnskostnader ikke skal øke.

Investeringer

I 2010 ble det lagt stor vekt på å dekke underskuddet fra 2009 uten at det fikk vesentlige konsekvenser for løpende faglig aktivitet. Dette førte til at investeringene ble redusert til det som var nødvendig for å opprettholde drift og gjennomføre studieprogrammene med økt studenttall.

I 2011 planlegges det vesentlig økning i investeringene for å tilfredstille behovet for oppgradering av lokaler og utstyr.

Avsetninger

Det legges i 2011 opp til avsetninger slik at en i løpet av 5-6 år kommer opp i totale avsetninger tilsvarende omlag 5 % av totale inntekter.

Driftskostnader

Avsatte midler til drift ansees å ligge på et "normalt" nivå .

Udisponert

Det legges til grunn at det vil bli behov for å benytte deler av det udisponerte beløpet til uforutsatte utgifter.

Mer-/mindreforbruk 2010

Mindreforbruk i 2010 på omlag kr 700 000 er lagt inn i disponibel ramme for 2011. I praksis har dette mindreforbruket gjort det mulig å avsette et relativt betydelig beløp til strategiske satsinger.

Oppfølgingsprosess

Det vil bli lagt stor vekt på videreutvikling av internregnskapet og intern økonomirapportering i 2011. Dette skal sammen med fortsatt tett oppfølging av forbruk i forhold til tildelte rammer for den enkelte budsjettenhet sikre god budsjettkontroll.

VEDLEGG 1: INSTITUSJONENS SYSTEM FOR RISIKOSTYRING

Arbeidet med utvikling av risikostyring har gått over flere år og AHOs styre har flere ganger behandlet reviderte retningslinjer.

De viktigste elementene i systemet er:

1. Det er fastsatt en systematikk i vurderingene og rutinene i riskostyringene er tydelig plassert inn i AHOs styringshjul.
2. Systematiske risikovurderinger i forhold til virksomhetsmålene legges til grunn for overordna virksomhetsplan (OVP).
3. Strategisk plan skal inneholde risikovurderinger i forhold til sektormålene.

Resultatet av risikovurderingene er nå direkte synlige i årsplanene. Risikostyring er nå en integrert del av AHOs plan- og rapporteringssystem, og styret legger nå til grunn at systemet nå er tilfredsstillende innarbeidet.

Risikofaktorens vesentlighet er avgjørende for om det skal iverksettes tiltak for å redusere risiko. En risikofaktor med små konsekvenser og liten sannsynlighet har lav vesentlighet. Det skal ikke iverksettes tiltak for slike risikofaktorer. Når konsekvensene er store og sannsynligheten stor, er vesentligheten stor. Det skal da normalt iverksettes tiltak. For risikofaktorer med middels vesentlighet skal det iverksettes tiltak ut fra en nytte/ kostnadsvurdering.

Skjemaet nedenfor illustrerer gjennomføring av analysen. Konsekvens og sannsynlighet grupperes her i tre kategorier: stor (3), middels (2) og liten (1). Vesentlighet beregnes som produktet av konsekvens og sannsynlighet.

Risikofaktor	Konsekvens	Sannsynlighet	Vesentlighet	Tiltak
Beskrivelse	Beskrivelse av konsekvensen av at risikofaktoren inntre, gruppering i tre kategorier; stor (3), middels (2) og liten (1).	Vurdering av sannsynlighet for at risikofaktoren inntre, gruppering i tre kategorier: stor (3), middels (2) og liten (1).	Produkt av konsekvens og sannsynlighet. <i>Verdi 6-9 (stor):</i> Tiltak skal normalt iverksettes. <i>Verdi 3-4 (middels):</i> Tiltak skal vurderes ut fra kost/ nytte. <i>Verdi 1-2 (liten):</i> Tiltak skal ikke iverksettes	Beskrivelse og vurdering av aktuelle tiltak. Disse skal bidra til å unngå eller redusere risiko.

VEDLEGG 2: SVAR TIL KD OM ØKNING AV STUDIEPLASSER

Utdanningsinstitusjon: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO)

KORT SKJEMA

Overordnede spørsmål som besvares helt kort og konsist, jf. den strategiske delen av Rapport og planer (2010-2011).

1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med fra dagens nivå frem mot høsten 2012, gitt dagens rammebetingelser og infrastruktur?

Svar spm 1: **AHO prioriterer fortsatt økt basisbevilgning til husleiestøtte, som vil gjøre det mulig å utvide våre studieplasser for studenter og øke studentantallet. Uten sikkerhet i forhold til muligheter for utvidelse kan AHO fortsatt ikke ta risiko på økte studentopptak.**

2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?

Svar spm 2: **Den konkrete begrensende faktoren er fortsatt areal/studioplasser. Større endringer i antall studieprogrammer må vurderes i forhold til kapasitet på lærerressurser og behovene for å opprettholde en institusjon som kan prioritere og følge opp individuelle studieopplegg.**

3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?

Svar spm 3: **AHO har faglige avgrensede og profilerte studieprogrammer. Landskapsarkitektur styrkes og utvides gjennom SAK-samarbeidet med UIT.**

4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvikle av samme årsaker?

Svar spm 4: **Nei**

		Opptak 2010 (antall studie- plasser)	Planlagt opptak 2011 (antall studie- plasser)	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2011?	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2012?
		Antall	Antall	Ca. antall	Ca. Antall
Helse- og sosialfag	Samlet	0	0	0	0
	<i>hvorav</i> (spesifiser studietilbud ved behov)	0	0	0	0
Lærerutdanning	Samlet	0	0	0	0
	<i>hvorav</i> (spesifiser studietilbud ved behov)	0	0	0	0
Realfag og teknologiske fag	Samlet	0	0	0	0
	<i>hvorav</i> (spesifiser studietilbud ved behov)	0	0	0	0
Andre fag	Samlet	140	135	0	0
	<i>hvorav</i> MA-nivå	50	45	0	0
	1.år	87	90	0	0
	2.år	3			

